

ESCOLA D'ESTIU

ESCOLA D'ESTIU DE BARCELONA
ASSOCIACIÓ DE MESTRES «ROSA SENSAT»

GENERALITAT DE CATALUNYA
DEPARTAMENT D'ENSENYAMENT

Cal que reflexionem i ens plantegem cada dia si la tasca que estem realitzant contribueix a fer-nos assolir l'objectiu pel qual estem treballant: construir un sistema educatiu que respongui a la triple finalitat de proporcionar als nostres infants i adolescents una formació sòlida que els converteixi en ciutadans d'una societat democràtica, lliure i progressiva, una preparació adequada que els facili la inserció en el món del treball i una actitud positiva que faci possible la reconstrucció i la prosperitat del nostre país. Creiem fermament que l'escola ha de contribuir –i de fet hi contribueix– al desenvolupament harmoniós dels infants que seran demà els veritables protagonistes de la transformació de la nostra societat.

I aquesta reflexió i aquesta preocupació han de ser comunes; han de ser conseqüència d'una voluntat col·lectiva dels polítics, del Departament d'Ensenyament de la Generalitat, de les autoritats municipals, dels pedagogos i teòrics de l'educació, dels docents de tots els nivells, dels directors dels centres escolars i dels pares dels alumnes.

Ara bé: en tot aquest procés d'aprofundiment, els mestres hi tenen un paper decisiu, perquè es fan càrrec dels infants en una edat molt tendra, en la qual s'affirma i consolida llur desenvolupament intel·lectual i afectiu.

Una vegada més, milers de professors s'aplegaran a les Escoles d'Estiu de la Generalitat, decidits a perfeccionar-se en la realització d'una de les tasques socials més transcendents: l'educació, dia a dia, any rera any, dels nostres infants i dels nostres joves.

En les Escoles d'Estiu els nostres professors troben un ambient adequat per al diàleg, per a l'intercanvi d'experiències, per a l'aprenentatge de noves maneres d'entendre el seu ofici i també, sovint, per ampliar coneixements sobre matèries que els interessen.

Jo voldria, en ocasió d'aquestes jornades en què els docents es reuneixen i conviuen amb desig de servei i de superació, i en un ambient de treball que es viu no com una imposició ni una necessitat peremptòria sinó com quelcom lliurement acceptat perquè estimula i aviva l'interès per la professió, demanar-los una cosa i desitjar-los en una altra. Demanar-los que l'Escola d'Estiu d'enguany contribueixi a renovar la confiança dels docents en les nostres institucions, amb la certesa que aquestes, i més concretament el Departament d'Ensenyament, valoren i estimen l'esforç de tots ells en defensa de l'escola per la qual tots plegats hem treballat. I desitjar-los que aquest any, d'una manera molt especial, puguin mantenir –malgrat el desencís que per diverses circumstàncies d'ordre social i econòmic es fa palès en els diversos sectors de la nostra societat– l'esperit de renovació pedagògica que ha estat sempre la característica fonamental de la nostra escola.

És ben difícil la tasca de construir una administració educativa digna a partir d'un sistema educatiu heretat ple de defectes i de déficits, i encara hem de fer molta feina per millorar com cal tot el que fa referència a l'educació. Per això necessitem l'esforç col·lectiu, per això necessitem treballar tots plegats i fer-nos responsables dels ciutadans del dia de demà.

Només fent-ho així demostrarem que creiem que el nostre futur es construeix a les escoles i serem dignes de les esperances que el país ha dipositat en nosaltres.

Barcelona, abril de 1982

Joan Guitart i Agell
Conseller d'Ensenyament de la
Generalitat de Catalunya

ESCOLA D'ESTIU 1982

Associació de Mestres
“Rosa Sensat”

Barcelona
1-14 juliol

L'ESCOLA D'ESTIU 1982

Des del mes d'octubre, els grups organitzadors de les diverses Escoles d'Estiu de Catalunya (en guany són 21), ens hem anat reunint convocats pel Departament de Formació del Professorat de la Conselleria d'Ensenyament, per tal de fer les Escoles d'Estiu partint d'unes bases comunes.

Un dels resultats positius d'aquestes reunions ha estat l'accord en fer un Tema General comú a tots: L'alternativa de l'Escola al fracàs. Tema que ens preocupa a tots i que necessita la participació de tots per tal d'avançar en les possibles solucions.

L'Escola d'Estiu de Barcelona, en la part que organitza l'Associació de Mestres "Rosa Sensat", és el que us oferim en aquest llibre, que vol ser quelcom més que un programa de cursos. És per això que trobareu a l'apartat titulat "Les nostres seccions", una justificació psicopedagògica del perquè hem agrupat els cursos d'una manera determinada, i en l'apartat de Tema General, una explicació argumentada del perquè s'ha triat aquest aspecte de l'educació.

Pel que fa a les Activitats Diverses, que s'estan programant mentre surt aquest llibret, es pretén que la línia de fons sigui el futur vist des de la perspectiva del passat de mig segle enrera. I és en aquest sentit, que també totes les Escoles d'Estiu hem acordat de fer com a acte comú i címer, el que en direm: "Els mestres de Catalunya a Angeleta Ferrer i Sensat, en reconeixement i homenatge".

INFORMACIÓ GENERAL

1. CALENDARI

De l'1 al 14 de juliol (el dissabte 3 al matí hi haurà ponències sobre el Tema General)

2. HORARI DELS CURSOS

I hora	II hora	III hora	IV hora
9,30 a 11	11,30 a 1	3,30 a 5	5,15 a 6,45

Hi ha alguns cursos de doble durada, que ja trobareu específicats.

3. LOCAL

Facultat de Filosofia i Ciències de la Informació

Facultat de Geografia i Història

Pavellons de Filosofia i Lletres

Pavellons de l'Escola de Formació de Professorat

Escola de Belles Arts

de la Universitat de Barcelona (Pedralbes)

4. SERVEIS

Guarderia: Al moment de la matrícula donarem informació sobre aquest servei.

Esmorzar i dinar: als bars i menjadors de la Universitat.

Allotjament: els de fora de Barcelona que necessitin allotjament i els de Barcelona que en puguin oferir, cal que ho indiquin a la fitxa de matrícula. Preguem especialment als de Barcelona que vulguin acollir els que vénen de fora. Si manquen places, procurarem obtenir els serveis d'alguna residència.

5. MATRÍCULA

Tal com anunciàvem a l'anunci que vam fer el mes d'abril, aquells que resideixin a més de 40 Kms. de Barcelona, han d'haver fet la preinscripció abans del 20 de maig, enviant nom, adreça i telèfon, juntament amb fotocòpia del títol de mestre o certificat del centre on treballen o fotocòpia del carnet d'estudiant de magisteri o bé certificat de monitor d'esplai. Un cop rebuda la preinscripció dins dels dies assenyalats, enviem programa i fitxa que cal retornar amb totes les dades abans del 6 de juny, adjuntant un taló a nom de "Rosa Sensat" amb l'import de la quota (i del material si fa al cas; vegeu apartat 6). L'única matrícula que no es podrà fer per correu, és la dels cursos de Reciclatge Oficial.

Els que viuen a menys de 40 Kms. de Barcelona, caldrà que vinguin a formalitzar la matrícula personalment, sense haver fet preinscripció, del 7 al 23 de juny, de 4 a 8 de la tarda (llevat dels dissabtes). Els caldrà omplir la fitxa i pagar l'import de la quota i del material si fa al cas (vegeu apartat 6).

La matrícula dels estudiants de 3r curs de magisteri es farà a partir del dia 17 i fins el 23.

Adreça: Associació de Mestres "Rosa Sensat"/Matrícula Escola d'Estiu/Còrsega 271, pral./BARCELONA 8 (tel. 237.07.01)

Començarem a donar números d'ordre per matricular-se el mateix dia 7 a les 9 del matí.

Aquelles escoles que facin un mínim de 7 matrícules dels seus mestres, podran deixar les fitxes plenes i l'import de la matrícula i del material, si s'escau; se'ls enviarà per correu el comprovant.

L'única matrícula que no es podrà fer així, es la de Reciclatge Oficial, que cal fer de 4 a 8 de la tarda, del 7 al 23.

6. DRETS D'INSCRIPCIÓ

Els drets d'inscripció són de 1.500 ptes. Cal abonar-les al moment de la matrícula. (La subvenció no cobreix la totalitat de l'Escola d'Estiu). Els serveis no hi són inclosos, ni tampoc el material d'alguns cursos.

En aquests cursos en què ja s'especifica, caldrà pagar 450 o 600 ptes. més, en concepte de material.

Recomanem que abans de triar els cursos doneu una mirada a tot el programa. A més dels cursos de la secció hi ha cursos monogràfics, i els cursos de Reciclatge de la Generalitat que tenen validesa oficial.

Si un curs no té un mínim de 15 alumnes matriculats, s'haurà de suspendre, i els qui s'hi havien matriculat tindran el dret de triar-ne un altre.

El material ciclostilat de cada curs es podrà adquirir a la Secretaria.

Cada curs es farà en la llengua en què s'anuncia.

L'importància del Tema General ens fa recomanar especialment que hi participeu. Llegiu la presentació que en fem a l'editorial, i la metodologia de treball a l'apartat "Tema General".

ESCOLA D'ESTIU PER A PROFESSORS DE BATXILLERAT, COU I FP

Organitzades pel Col·legi de Doctors i Llicenciat i per l'ICE de la Universitat Politècnica de Barcelona respectivament, tindran lloc els mateixos dies, i en dependències de la Universitat de Barcelona, a Pedralbes també.

Per qüestions organitzatives no ens és possible anunciar aquí cap dels seus cursos. Aquells que puguin ser útils als mestres d'Escola Bressol, Parvulari i EGB i COU es farà al Col·legi de Doctors i Llicenciat, Rambla Catalunya 8, pral., Barcelona 7, tel. 317 04 78.

La dels cursos de FP a l'ICE de la Universitat Politècnica de Barcelona, Diagonal 647, Tel. 249 76 00.

LES NOSTRES SECCIONS

Ja a la 16a Escola d'Estiu dividíem els cursos en funció de quatre seccions, que tenien com a base les etapes educatives en les quals, segons el nostre criteri, s'havia d'estruir l'educació i l'ensenyament.

En presentar aquesta nova Escola d'Estiu, voldriem apuntar alguns dels elements i justificacions psicopedagògics que ens fan mantenir aquella proposta.

Sempre resulta difícil limitar una "etapa educativa", però des del punt de vista pedagògic, ens sembla que com a criteri és bo determinar aquells punts on pràcticament és possible assegurar que la majoria dels infants han pogut assolir el nivell i característiques que defineixen aquell període.

És per aquest motiu que podem considerar els 3 anys com a fita d'una etapa educativa (secció I). L'infant de 3 anys ha cobert un període al final del qual ha assolit un nivell d'autonomia personal suficient com per establir relació amb el llenguatge del món de l'adult i tenir consciència d'ell mateix com a persona diferent de les altres.

L'Escola Bressol és aquella institució o petita col·lectivitat que acull als infants dels tres mesos als tres anys, amb un ambient quasi casolà i cobreix les necessitats primàries de l'infant que en aquest període de vida passen per quatre coordenades generals: salut física, estabilitat, activitat i comunicació. Coordenades que garanteixen un desenvolupament positiu en les diferents funcions: sensorials, motrius, lingüístiques, lògiques, etc., que aniran configurant les capacitats i la personalitat de l'infant tot creant un procés irreversible en el seu progrés.

L'etapa de 3 a 8 anys (secció II), s'ha de plantejar com un conjunt educatiu determinat pel procés d'integració a l'activitat docent i escolar, en funció de mantenir una continuïtat educativa amb l'Escola Bressol o família de la qual prové.

El nen de tres anys ha començat a saber que ell és un individu, comença a formar-se una imatge de si mateix i dels altres. Entra en un període en el qual les tensions emocionals i afectives tenyiran tots els seus aprenentatges. Básicament dotat d'un procés preoperatori d'abordar la realitat, arribarà a l'objectivació, en bona part en funció de les activitats escolars.

Tal com indiquen les orientacions psicopedagògiques per al cicle inicial del Departament d'Ensenyament de la Generalitat, en aquesta etapa poden distingir-se dos períodes:

a) dels 3 als 5 anys. Atesa la gran plasticitat i forta activitat del nen en aquesta edat i la importància del desenvolupament personal i social, l'educació en aquest període s'ha de concentrar essencialment en el joc, en les experiències sensitives i motrius i en l'adquisició d'hàbits socials.

b) Dels 5 als 8 anys. Dotat el nen d'aquesta edat d'una progressiva capacitat d'objectivació i concreció de les seves descobertes, l'educació ha de continuar treballant globalment la personalitat de l'infant i l'ha de començar a introduir en aquelles adquisicions que seran la base d'un total desenvolupament en el nostre medi cultural.

Durant tota aquesta etapa caldrà atendre la formació integral de l'infant en els seus aspectes d'estabilitat afectiva i emocional, comunicació, expressió, convivència, joc, fonaments del pensament, habituació, desenvolupament físic, atenció a la seva salut i coneixement de l'entorn.

També caldrà iniciar-lo en els continguts i instruments culturals adequats a l'edat: lectura, escrivatura, matemàtiques, experiències... No obstant la metodologia haurà de ser pensada en funció de l'estimulació del desenvolupament de les capacitats específiques (percepció, memòria, coordinació, etc.) que li permeten adquirir aquests aprenentatges instrumentals.

Entre els 8 i els 12 anys (secció III) els límits de l'etapa vénen marcats per l'estabilització que suposa l'entrada de la infantesa intermèdia i el començament de les transformacions preadolescents. La superació de moltes de les tensions emocionals del període anterior, la descoberta i l'enfortiment del jo conscient, la descoberta del món exterior, conueixen a un estadi en el qual s'incrementa la socialització i es produeix l'objectivització del pensament.

De nou pot, esquemàticament, subdividir-se l'etapa en dos períodes:

- La infantesa intermèdia
- La maduresa infantil

En la primera, que abasta fonamentalment els cursos de 3r i 4t, es mantenen algunes de les característiques del període anterior. En la segona, 5è i 6è, apareixen alguns conflictes d'oposició que inicien els posteriors conflictes adolescents.

Tota l'etapa està dominada per la profunda influència de l'adult (mestres, família, etc.) per la disponibilitat d'energies de cara a l'aprenentatge, per l'organització intel·lectual ligada a la realitat i a la seva manipulació.

L'experiència i les investigacions psicopedagògiques ens demostren clarament que el sisè curs ha d'estar en aquesta secció i que no té sentit situar-lo en el cicle superior com està oficialment establert. Les transformacions preadolescents no comencen mai fins ben endavant del 7è curs. L'única excepció ha de fer-se pel que fa a les transformacions fisiològiques de les noies, que solen iniciar-se durant el 6è curs.

Aquesta etapa ve determinada per canvis en la relació oposició/imitació de l'adult, per les alteracions en l'àrea emocional i del jo, per les variacions en les relacions de grup, pel pes de la vida del carrer, per l'entrada progressiva en el tipus de raonament anomenat formal o abstracte. Cap d'aquests aspectes no es dóna d'una forma clara i majoritària en les noies i els nois de 6è.

Cal també tenir en compte que aquesta etapa no acaba als catorze anys, sinó que continua almenys un o dos anys més, fins ben endavant del segon curs de l'ensenyament secundari. Únicament el fet que l'Escola d'Estiu tingui organitzacions diferents (Col·legi de Llicenciat per BUP i COU i ICE de la UPB per FP) fa que límit aquesta secció als catorze anys. En realitat, els tres col·lectius estem d'acord que la secció IV és comú a tots tres i abasta dels 12 als 16 anys. Forma part del "tronc comú", entenent per tronc comú l'ensenyament que tracta de garantir uns nivells mínims equivalents i, per tant, una titulació idèntica per a tots els seus alumnes.

INTEGRACIÓ A L'ESCOLA I EDUCACIÓ ESPECÍFICA DELS DISMINUITS FÍSICS, PSÍQUICS I SENSORIALS

La constatació de la poca atenció que fins ara ha rebut aquest sector d'alumnes que generalment tenen grans dificultats en adaptar-se a l'escola, ha impulsat a les entitats organitzadores de l'Escola d'Estiu de Barcelona, juntament amb els Patronats Municipals de disminuïts físics, sensorials i psíquics a oferir, entre totes, un conjunt de cursos i activitats que cobrisson diferents aspectes d'aquesta problemàtica i servissin per a sensibilitzar els professors.

Els cursos els trobareu en els programes de les tres entitats organitzadores: Associació de Mestres Rosa Sensat, Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciat, I.C.E. de l'Universitat Politècnica.

La matrícula es pot fer a qualsevol de les tres entitats.

Vegeu en full apart el programa específic dels cursos i activitats comunes a les 3 escoles.

Els cursos que trobareu requadrats en aquest programa, pertanyen a aquest conjunt.

COMPOSICIÓ D'AQUEST PROGRAMA

Cada curs té una durada de deu sessions al llarg de l'Escola d'Estiu.

Els cursos estan repartits en quatre blocs d'una hora i mitja cada un. Per tant, els matriculats a l'Escola d'Estiu poden fer un total de quatre cursos a raó de quinze hores per curs. Hi ha, però alguns cursos, que en diem de doble durada, que no tenen 15 hores sinó 30 i que ho especificuen en l'enunci.

La classificació de cursos s'ha fet per seccions. La justificació d'aquestes seccions queda explicada en aquest mateix programa.

Els cursos de les seccions que tenen un guion entre el número i el títol del curs, són fets per membres de grups de treball de l'Associació.

El fet de classificar així els cursos és per orientar aquells que s'hi vulguin matricular. Però això no vol dir que tots els cursos no siguin interessants per a tots els mestres. Recomanem per tant, que abans de decidir cadascú a quins cursos s'apuntarà, mireu totes les possibilitats. Teniu el Pla General de Cursos entre les mans, per tal de facilitar-vos la tasca.

Podreu observar que en quan els monogràfics tenen petites distincions que és important tenir en compte:

el * significa que aquell curs té una aplicació directa a l'escola. Els que no tenen el senyal són igualment importants per a la formació dels mestres. Hem fet aquest aclariment per donar més pistes i facilitar més la tria de cursos segons allò que interessa cadascú.

el + significa que aquell curs no té límit en el nombre d'alumnes. Per tant, demanem que al darrere de la fitxa de matrícula, hi poseu un recanvi de cursos en el qual només n'hi hagi dels que tenen *. Això facilita la tasca de matrículació quan els cursos demandats en primer i segon lloc ja són plens.

Cal ressaltar la col·laboració de molts professors de l'Escola de Formació de Professorat de Sant Cugat, que donen cursos a l'Escola d'Estiu.

L'Ajuntament de Barcelona, a través de l'Institut Municipal d'Educació i de Difusió Cultural de Museus, ha ofert cursos dins aquesta Escola d'Estiu. Estan classificats entre tots els altres, i al final del llibret, els trobareu relacionats en una llista.

La numeració dels cursos és com segueix:

Comencen amb 0	els cursos de Reciclatge Oficial
Comencen amb 1	els cursos de Secció I (0-3 anys)
Comencen amb 2	els cursos de Secció II (3-8 anys)
Comencen amb 3	els cursos de Secció III (8-12 anys)
Comencen amb 4	els cursos de Secció IV (12-14 anys)
Comencen amb 5	els cursos monogràfics

El segon digit correspon a l'hora en que es fa el curs.

El tercer digit assenyalà la matèria que es tracta.

El quart digit és, senzillament, el número d'ordre.

En règim diferent al dels cursos, tenim el Tema General: "L'alternativa de l'Escola al fracàs". Per la importància del Tema, com perquè creiem imprescindible que tots els participants d'una Escola d'Estiu tractin quelcom en comú, volem fer ressaltar la necessitat de participar el més activament possible en els treballs que es proposaran en aquest aspecte.

PER MATRICULAR-SE A L'ESCOLA D'ESTIU, CAL:

- Seguir les instruccions de l'apartat 5 de la Informació General.
- OMPLENAR AMB TOTES LES DADES QUE ES DEMANEN, LA FITXA DE MATRÍCULA, (inclosos els cursos de recanvi per si la primera opció ja és plena, i una nova opció al darrere de la fitxa en que hi entrin únicament els monogràfics que tenen asterisc per si són plenes les dues primeres opcions).

CURSOS DE RECICLATGE OFICIAL DE LA GENERALITAT

Organitzats al si de l'Escola d'Estiu per l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat de Barcelona, l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona i l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat Politècnica de Barcelona.

0111	DIDÀCTICA I	(per a catalanoparlants)	MATÍ
0211	DIDÀCTICA I	(per a catalanoparlants)	TARDA
0112	DIDÀCTICA II	(per a no catalanoparlants)	MATÍ
0212	DIDÀCTICA II	(per a no catalanoparlants)	TARDA
0113	DIDÀCTICA III	(lectura i escriptura)	MATÍ
0213	DIDÀCTICA III	(lectura i escriptura)	TARDA

Transcrivim la normativa que hem rebut totes les Escoles d'Estiu de Catalunya, del Servei d'Ensenyament del Català del Departament d'Ensenyament de la Generalitat.

1. La inscripció es farà en les mateixes dates de la matrícula de l'Escola d'Estiu i al mateix lloc on es realitzi aquesta.
2. La inscripció als cursos de didàctica del català depèndrà exclusivament dels ICEs; aquesta es farà, però als locals de la institució organitzadora de l'Escola d'Estiu (en aquest cas els de l'Associació de Mestres "Rosa Sensat"). No es podrà fer en cap cas, per correu, ni tampoc es podrà acceptar cap inscripció de reciclatge fora de l'hora establert pels ICEs.
3. Per a inscriure's a un curs de Didàctica del Reciclatge de Català, caldrà:
  - 3.1. Presentar papereta APTE de LLENGUA-I o LLENGUA NIVELL c) del Reciclatge, o bé convallidació dels ICEs d'aquestes matèries. També serà vàlida la presentació de certificats de capacitat (primer cicle) dels ICEs o Certificat de Capacitació (primer cicle) de les Escoles de Formació del Professorat, prèviament segellats per la Generalitat.
  - 3.2. Emplenar full d'inscripció.
  - 3.3. Els alumnes que per primera vegada s'inscriuen als Cursos de Reciclatge (alumnes amb Certificats de les Escoles Normals o convallidacions dels ICEs), caldrà que presentin també fotòpia del títol de mestre o llicenciat i una fotografia, per tal que els ICEs puguin obrir l'expedient corresponent.
4. Els cursos de Didàctica del Reciclatge a les Escoles d'Estiu tenen, també, una durada de 30 hores.
- La prova final de cada Didàctica és la mateixa, el mateix dia i hora, per a totes les Escoles d'Estiu convocades per juliol: el dissabte dia 17.
5. L'alumne només tindrà opció a inscriure's a una sola Didàctica dels Cursos de Reciclatge a les Escoles d'Estiu.
6. Els cursos de Didàctica constaran d'un màxim de 35 alumnes. Quan s'arribi a aquest nombre, el curs quedarà tancat.
7. Tot i que l'alumne inscrit a aquests cursos està considerat, administrativament, com a alumne oficial, no tindrà malgrat això, nota de curs, tota vegada que resulta força dificultós que en tan poc temps l'alumne pugui fer uns treballs obligatoris, i que el professor pugui valorar-los en un termini tan breu de temps.
8. Els Cursos de Didàctica de Reciclatge a les Escoles d'Estiu no gaudiran de dues convocatòries, sinó que en tindran només una.
9. L'alumne s'haurà d'inscriure, mentre hi hagi cursos, a l'ICE on hagi estat inscrit anteriorment.
10. Enquany, la inscripció a aquests cursos serà de 1.500 ptes. com a drets de matrícula d'Escola d'Estiu. El reciclatge com a tal, hi queda inclòs.

11. Normes i informació que fan referència al Certificat dels SEMINARIS DE DIDÀCTICA de la Generalitat, pel que fa a la seva validesa quant a les proves de Didàctica dels cursos de Reciclatge de Català.

- 11.1. L'alumne que a l'hora de la prova presenti aquest Certificat, tindrà per aquest sol fet, un 20 % de la puntuació maxima que valgui la prova de didàctica.
- 11.2. El Certificat servirà per a qualsevol curs de Didàctica.
- 11.3. A l'hora de la prova i l'alumne haurà de presentar l'original del Certificat i també una fotòpia. L'original li serà retornat un cop segellat al darrere. La fotòpia s'adjuntarà a la prova.

TEMA GENERAL

Els grups organitzadors de les Escoles d'Estiu de Catalunya, acordarem que aquest any treballarem un mateix Tema General: *L'alternativa de l'escola al fracàs*.

Aquest acord fou pres sense que, de bell antuví, ningú ho ho proposés d'una manera expressa. Senzillament, en anar exposant cada u el tema pensat, veiérem que la majoria dels grups havien triat el del fracàs escolar.

Tot matisant, però, ens adonarem que el que volem no és parlar, tan sols, de les causes d'aquest fracàs, personals, socials, institucionals, que a nivell d'anàlisi teòrica, ara com ara, estan força reflexionades, ni volem tampoc conscientiar d'aquesta problemàtica els mestres, perquè és quelcom que ja va essent assumit poc a poc, amb preocupació creixent, tal com ens ho demostra aquesta coincidència en la tria del tema. El que volem és, doncs, anar més enllà de tot això i, aprofitant l'oportunitat única que el Tema General ens ofereix, aprofundir en l'alternativa global que es dibuixa davant aquesta situació de fracàs i dels models pràctics pedagògics que ens haurien de permetre treballar millor, anant bastint una escola per a tots els nois i noies, per a tots els nens i nenes.

Aquesta escola, ja l'anem fent dia a dia, tot replantejant-nos la nostra tasca, però cal tocar fons i implicar-nos-hi més profundament. No ha canviat prou la institució escolar. L'actitud dels alumnes, fortament desmotivats, els comentaris dels companyys que treballen a F. P. i a BUP, les estadístiques oficials sobre l'absentisme escolar i els resultats acadèmics, malgrat ser dades indicatives tan sols, el ressò que a la premsa diària i a les revistes especialitzades està tenint aquest tema, ho demostren abastament.

L'organització serà semblant a la de la passada Escola d'Estiu:

- Dijous dia 1, presentació del Tema General i lliurament de la documentació
- Dissabte dia 3, presentació de ponències sobre el tema
- Dimarts dia 6 debat als cursos a partir de la reflexió individual del material repartit el dia 1, de les ponències de dissabte i d'un guió de discussió.

Els resultats del debat seran recollits per l'equip coordinador.

- Dimarts dia 13, al migdia, es llegiran les conclusions que a l'octubre, una vegada acabades totes les Escoles d'Estiu de Catalunya, seran lliurades col·lectivament al Departament d'Ensenyament de la Generalitat.

Coordinen:

Montserrat Company
Mercè Fluvialà
Carme Sala

SECCIÓ I. ESCOLA BRESSOL (0-3 ANYS)

I HORA

9.30 - 11

1101 LA MÚSICA: CANÇONS I AUDICIÓ

- Aprendre a cantar correctament les cançons adequades a l'Escola Bressol.
- Repertori ampli
- Aprendre a buscar la pulsació de cada cançó. Exercicis i aplicacions
- El so i les seves qualitats
- Educació de l'òida. Com i quan es fa l'audició a l'Escola Bressol
- Els cançons bàsics seran el "Virolet Sant Pere" i el "Virolet Sant Pau"

A càrrec de:

Pilar Figueras

1158 MANIPULACIÓ DEL TITELLA

De 8 al 14 de juliol. Doble durada: 9.30 a 1

Reflexió entre titellaires i mestres a partir d'un titella ja construït, sobre què pot representar el titella a la classe i com treballar la manipulació del titella.

NOTA: Aquest curs es farà només del 8 al 14 de juliol, de 9'30 a 1.

Per complementar-se amb el curs 1187, l'1 al 7 i de 9'30 a 1.

A càrrec de:

Joana Clusellas

1161 JOCS I DANSES DEL FOLKLORE CATALÀ

- Cantarelles i jocs dansats pels més petits
- Danses senzilles
- Aplicació a l'Escola Bressol

A càrrec de:

Anna M. José i Domingo
Àngels Vidal i Moimbrú
de "El Sac de Danses"

1181 PSICOPEDAGOGIA DEL NEN DE 0 A 3 ANYS

- Els estadis en el desenvolupament del nen, segons Wallon
- Desenvolupament psicomotor
- Funció simbòlica
- Comunicació
- Hàbits personals - socials

A càrrec de:

Carme Àngel

1185 DESENVOLUPAMENT DEL LLENGUATGE DE 0 A 3 ANYS

De l'1 al 7 de juliol

- Neurologia i adquisició del llenguatge
- Introducció als trastorns del llenguatge
- Adquisició del simbolisme
- Relació pensament-llenguatge

NOTA: Aquest curs es farà només de l'1 al 7 de juliol.

Pot complementar-se amb el curs 1186 del 8 al 14 de juliol.

A càrrec de:

Josep M. Vendrell

1186 ESTIMULACIÓ DEL LLENGUATGE A LES PRIMERES EDATS

Del 8 al 14 de juliol

- Les primeres etapes del desenvolupament del llenguatge
- Aspectes psicològics bàsics
- La comunicació i els models de llenguatge: formes d'interacció adult-nen que afavoreixen el desenvolupament verbal
- Activitats que ajuden l'anàlisi i comprensió d'allò que el nen sent
- Situacions que potencien l'expressió

NOTA: Aquest curs només es farà del 8 al 14 de juliol.

Pot complementar-se amb el curs 1185, de l'1 al 7.

A càrrec de:

Elvira Siches

1187 DESENVOLUPAMENT I APRENENTATGE A L'ESCOLA BRESSOL

De l'1 al 7 de juliol, de 9'30 a 1

- Neuropsicologia del desenvolupament al llarg dels tres primers anys de vida.
- Exploració i seguiment del desenvolupament (amb infants d'aquestes edats, portats pels alumnes)
- Organització i sistemàtica metodològica d'una escola bressol. Respostes a partir de les aportacions de la neuropsicologia del desenvolupament, l'etologia i l'antropologia comparades.

NOTA: Aquest curs només es farà de l'1 al 7 de juliol i durarà tot el matí: de 9'30 a 1.

Pot complementar-se del 8 al 14 de juliol, amb el curs 1158, del 8 al 14 i de 9'30 a 1.

A càrrec de:

Joaquim Jubert
Josep Navarra

1188 L'ESCOLA MEDI EDUCATIU. Com integrar-hi el nen amb dificultats

Del 8 al 14 de juliol

Presentació del tema

Retards globals i intel·lectuals

14

- Disminucions sensorials
- Disminucions físiques
- Experiència pedagògica

NOTA: Aquest curs només es farà del 8 al 14 de juliol.

Coordina: Núria Jimenez

11.30 - 1

II HORA

1271—L'EDUCACIÓ DE L'INFANT I LES MATÈRIES, A L'ESCOLA BRESSOL I AL PARVULARI (0-5 anys)

- El pensament de l'infant i els aprenentatges de les matèries
- Les matèries
- L'infant i la seva vida

A càrrec de:

Angeleta Ferrer
José Luis Martín
Marta Mata
Ricard Pons
Marc Aureli Vila

Coordinen:

Irene Balaguer
Tina Roig

1272 EL CONTE EN LA LÍNIA DEL JOC EXISTENCIAL

- Arrel prehistòrica i de civilització rural del conte
- Transmissió per ideologia:
  - Espontaneïsme (desig de felicitat)
  - Realitat del destí (el fatum)
  - Importància dels mites
  - La virtut com la constància vinculada a la realitat
- El temps com a forma pura d'experiència
  - L'experiència cronològica i l'experiència afectiva
  - La repetició
  - La novetat i els seus alicants
- La manera d'explicar contes
  - Estil i llenguatge

A càrrec de:

Ricard Pedrais

1273—QUÈ ÉS UNA ESCOLA BRESSOL

- Construcció i instal.lació
- Organització
- Pedagogia adequada al medi

Material i joguines
Programació d'activitats
Treball en equip
Relació amb els pares
Prevenció del fracàs escolar

Coordinadora: Adela Boix

1281—LA PSICOMOTRICITAT A L'ESCOLA BRESSOL

- Relacions amb el propi cos, els objectes i els altres
- Evolució de la pressió i la marxa
- L'affectivitat com a punt de partida
- Importància de les sensacions i de la percepció
- La situació del nen en l'espai i el temps

El curs partirà de la vivència pràctica i de l'observació. Confrontació amb la teoria corresponent i reflexió sobre actituds i hàbits educatius.

A càrrec de:

Encarna Sugrañes

III HORA

3.30 - 5

1331 L'ALIMENTACIÓ A L'ESCOLA BRESSOL

- Higiene alimentària
- Tipus d'aliments
- Composició dels aliments
- Errors alimentaris
- Formació del gust
- Formació dels hàbits
- Planificació de menús a l'escola bressol

A càrrec de:

Mercè Candela i Agustí

1372 EL SEGON ANY DE VIDA A L'ESCOLA BRESSOL

Com és el nen d'aquesta edat

Com entenem les relacions dels nens entre ells i amb els adults.

Activitats de classe i possibilitats d'aplicació

Activitats a l'aire lliure

Educació dels hàbits

A càrrec de:

Equip Guarderia Nestlé

1375 OBSERVACIÓ, ELABORACIÓ I EXPERIMENTACIÓ DE DIFERENTS OBJECTES, ESPAIS I JOGUINES A L'ESCOLA BRESSOL

De l'1 al 7 de juliol, de 3'30 a 6'45

1. Aspectes teòrics

- Reflexió i anàlisi del mobiliari de joc existent a les Escoles Bressol, específicament els relacionats amb: Espais comuns. Balanceig. Anàlisi psicopedagògic. Que representa per al nen petit el balanceig. Motricitat àmplia. Necesitats dels nens petits segons edats
- Informació del mobiliari de joc fet pel grup. Anàlisi de les observacions fetes a diferents Escoles Bressol

2. La pràctica

- Coneixement de les eines i dels materials. Com utilitzar-los. Pràctica.
- Idea, disseny i elaboració d'objectes de joc

Totes les pràctiques seran fetes per grups de treball. Cada grup haurà de tenir un mínim d'eines indispensables (martell, serra, estenalles, tornavís, tisores...)

NOTA: Aquest curs es farà només de l'1 al 7 de juliol, de 3'30 a 6'45.

Pot complementar-se amb el curs 1376, del 8 al 14 de 3'30 a 6'45.

En matricular-se a aquest curs, cal abonar 450 pts. en concepte de material.

A càrrec de:

Josep Lluís Fenoy

Isabel Garcia

Pilar Garra

Rosa Praderas

Aurora Ribas

Rosa Vidiella

1376 JO EN LA MEVA ESCOLA BRESSOL

Aspectes del rol de l'educador

- en relació amb ell mateix
- en relació amb els companys
- en relació amb els pares
- en relació amb els infants

Material necessari pel primer dia:

2 revistes amb imatges, si és possible de colors. Tisores.

El curs va dirigir únicament a aquelles persones que ja n'hagin fet un amb aquesta professora.

Aquest curs es farà només del 8 al 14 de juliol, de 3.30 a 6.45. Pot complementar-se amb el 1375, de l'1 al 7.

A càrrec de:

Elinor Goldsmied

1377—L'INFANT DE 3 A 12 MESOS A L'ESCOLA BRESSOL

De l'1 al 7 de juliol.

Com és el nen

Necessitats que té

Tracte i relació de l'educador amb els infants

Organització

El grup
L'espai
L'adaptació
Relació amb els pares
Activitats quotidianes: menjar, dormir, canvi

Juguetes i material
Activitat de joc

NOTA: Aquest curs es farà només de l'1 al 7 de juliol.
Pot complementar-se amb el curs 1378 del 8 al 14.

A càrrec de:
Teresa Majem

1378 LA MADURACIÓ DE L'INFANT FINS A TRES ANYS

Desenvolupament prenatal i factors de risc.
Factors de risc perinatals.
Normes de conducta fins els 12 mesos.
Conducta i maduració.
Maduració i aprenentatge.
El nen fins els 3 anys.
Maduració de les funcions superiors.
Especialitzacions dels dos hemisferis.

NOTA: Aquest curs es farà només del 8 al 14 de juliol.
Pot complementar-se amb el curs 1377, de l'1 al 7.

A càrrec de:
Josep Coromines

1381 EL DESENVOLUPAMENT PSICOMOTRIU DURANT ELS TRES PRIMERS ANYS DE VIDA

- Exposició global del procés maduratiu de l'infant en les primeres etapes de la vida.
- Fonaments de l'evolució.

A càrrec de:
Jordi Ponce i
equip d'Estimulació Precoç del Centre de Paràlisi Cerebral de Montjuïc

1382 EL JOC SIMBÒLIC

- Joc sensorimotor, funcional i simbòlic
- Les funcions del joc simbòlic de cara al desenvolupament de la intel·ligència i de les relacions interpersonals
- Algunes formes d'observar el joc simbòlic

NOTA: Aquest curs es farà només de l'1 al 7 de juliol. Pot complementar-se amb el curs 1378 del 8 al 14

A càrrec de:
M. Dolores Renau

IV HORA

1461 MOIXETA MOIXAINA

- Cantarelles
- Moixaines
- Jocs de rotillo-rotillo
- Danses molt fàcils
- Jocs de gesticulació
- Invenció de moixaines noves
- Cantarelles a partir de centres d'interès

La idea del curset és potenciar tot aquest material. Donar a conèixer nou material i cercar la manera de crear noves cantarelles en la vida del nen a l'escola bressol. Intercanvi de material i experiències.

A càrrec de:
Toni Giménez

1471 CAL PROGRAMAR A L'ESCOLA BRESSOL?

Què entenem per programació a l'Escola Bressol?
L'observació, eina fonamental de la programació

- La programació basada en:
- el coneixement de l'infant
  - els recursos ambientals
  - el bagatge del mestre

A càrrec de:
Irene Balaguer
Montserrat Jubete

1473 EL TERCER ANY DEL NEN A L'ESCOLA BRESSOL

- Característiques fonamentals dels nens de 2 a 3 anys.
- Etapa evolutiva. Desenvolupament.
- Aprendentatges (Motricitat, llenguatge, hàbits, sociabilitat)
- Espai
- Criteris i racionalització.
- Elements
  - Mobiliari
    - Tipus de joguines
    - Joc simbòlic
    - Joc de cuina
    - Joc dirigit
  - Materials (activitats)
    - Tipus de material
    - Programació dels materials (Diapositives)
  - Objectius: programes
    - Observacions
      - Fitxes
      - Llibreta
    - Sortides i colònies
    - Relació amb els pares

A càrrec de:
Angel Cantallops
Dolors Cabrera
de l'EB Guinbò

1481 DESENVOLUPAMENT EMOCIONAL DEL NEN ELS TRES PRIMERS ANYS, SEGONS LES APORTACIONS PSICOANALITIQUES

A càrrec de:
Mercè Miljavila

SECCIÓ 2 (3-8 anys)

I HORA

9.30 - 1

2101 DIDACTICA DE LA MUSICA

Partint d'uns coneixements elementals, elaborar una tesi de la didàctica de la música.
Intercanvi d'experiències i treballs en grup.
Analitzar cada una de les qualitats musicals resultants d'aquesta pràctica
Cal haver fet un curs de didàctica de la música, i estar donant música a l'escola

A càrrec de:
Lluïsa Figueroa

2111—APRENENATGE DE LA LECTURA I L'ESCRIPCIÓ

- Bases psicològiques i elements d'aprenentatge de la llengua escrita: Mecànica, Comprensió, Expressió, Relació amb la vida.
- Comprensió. Exercicis de comprensió.
- Mecànica. Fonema, so i grafia. Quadre de correspondències. Nivells de dificultat. Anàlisi de la traçada fònica.
- Quadre d'enllaços. Exercicis de mecànica.
- Matriu sil·làbica (anàlisi de les set posicions). Els set tipus de faltes.
- Elements gràfics: aspectes perceptius, motòrics i de representació mental.
- Classe col·lectiva de lectura. Biblioteca: com triar els llibres.
- Aportació de les metodologies científiques a l'aprenentatge de la lectura i l'escriptura. Mètode analític (Montessori).
- Mètodes global (Decroly) i natural (Freinet).
- Comentaris. Estudi del material que hi ha al mercat.

A càrrec de:
Isabel Jiménez
Carme Martín
20

2112—FONOLOGIA PER A L'ENSENYAMENT DE LA LECTURA I L'ESCRIPCIÓ

El sistema fonològic com a base de l'escriptura fonètica
Relació entre fonemes sons i gràfies del català i castellà
Quadre de fonemes i matrius sil·làbiques de cada llengua
Estudi concret dels sistemes vocals i consonàntics: fonemes i arxifonemes
Estudi del vocabulari i del folklore infantil per a utilitzar en l'aprenentatge
Recursos didàctics i material de lectura i escriptura

A càrrec de:
Marta Mata

2113—MATERIAL TRIS-TRAS

Tractarà sobre l'aprenentatge de lectura i escriptura a 1^r nivell amb el material Tris-Tras (edicions catalana i castellana).

- Objectius
- Metodologia
- Didàctica

A càrrec de:
M. Cinta Margalef

2121—DIDACTICA DE LA MATEMATICA AL PARVULARI

Continguts que es treballen a parvulari
Metodologia
Recursos didàctics

A càrrec de:
Roser Domingo
Eugènia Figuerola
Roser Reverte

2122 DIDÀCTICA DE LA MATEMÀTICA AL CICLE INICIAL

- Objectius fonamentals i programa a cada nivell
- La lògica
- El simbolisme
- Conjunts. Operacions amb conjunts
- Les relacions
- El nombre - quantitat
- La numeració: agrupacions - bases
- Operacions: la suma i la resta
tècniques operatròries
- Iniciació a l'estadística
- Topologia - mesures
- Presentació i ús de material didàctic
- Problemes

A càrrec de:
Jordi Vallès

2131—ALGUNES OBSERVACIONS PER AL CICLE INICIAL REFERENTS A CIÈNCIES

- Diversitat de materials. Propietats
- Diversitat dels vivents
- Cicle vital dels animals. L'aquari
- Cicle vital de les plantes. Flors i fruits
- Canvis estacionals de les plantes
- Canvis d'estat de l'aigua
- Dissolucions amb aigua
- El moviment

A càrrec de:
Roser Pintó
Carme Tomàs

2139 COM APROFITAREM LES SORTIDES AL PARC ZOOLOGIC?

Doble durada: 9'30 a 1

Aquest curs es farà al Zoo, ja des del primer dia

- Introducció: Objectius i finalitats. Aprofitament pedagògic del parc
- Tipus de medi aquàtic. Aigües continentals marines i salabroses
- Aigües salades
- Medi aquàtic-terrestre (vida amfibia)
- Altres tipus de vida amfibia
- Medi aerí. Adaptacions al vol
- Medi terrestre. Diferents biòtrops i adaptacions corresponents
- Medi terrestre. Animals que viuen al sòl
- Itinerari pel parc zoològic, comentat allò exposat al llarg del curs
- Col.loqui i conclusions del curs

NOTA: En matricular-se a aquest curs cal abonar 600 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:
Equip de l'Escola del Zoo i Departament d'EGB de l'IME

2151—INICIACIÓ A LA PLÀSTICA A PARVULARI

- Objectius de l'expressió plàstica
- Organització de la classe
- Treball pràctic amb materials diversos
- Estudi dels diferents elements de creació aplicats a pre-escolar
- Treballarem el dibuix, la pintura, el modelatge, paper, etc., i construccions

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:
Anna Ferrer i Taxonera

2152—APROFUNDIMENT DE LES TÈCNIQUES PLÀSTIQUES

S'aprofunditzarà en materials diversos, veient les seves evolucions
Es treballarà el dibuix, pintura, modelatge, el paper i les construccions

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:
M. Victòria Antas

2153 TRANSFORMACION Y EVOLUCION DEL PAPEL

Transformaciones bidimensionales y tridimensionales del papel. El color y la forma utilizando diversos tipos de papeles y aprovechando sus características.
Se trabajará partiendo de temas y motivaciones.

NOTA: Al matricularse en este curso debe abonarse 450 ptas., en concepto de material.

A cargo de:
Noelle Granger

2154 EDUCACIÓ PLÀSTICA DE 5 A 12 ANYS

Objectius i continguts:

- Expressió i creativitat, observació i representació de l'entorn, perfeccionament progressiu de la coordinació visomotoria, obtenció del concepte forma, captació de l'espai, color i introducció al missatge seqüencial

Programació:

- Evolutiva i sistemàtica

Motivació i didàctica:

- Joc, activitats, exercicis, etc. i consideracions que cal tenir en compte abans i després de cada activitat

Materials i tècniques:

- Possibilitats i recursos

Avaluació:

Aquests són els apartats en els quals durant el curs s'aprofundirà i s'arribarà a conclusions molt concretes. Amb la finalitat que hom s'emporti una programació de plàstica per poder-la experimentar a classe i que sigui una programació coherent, amb uns objectius establerts, d'acord amb l'evolució progressiva del nen a cada nivell, inter-relacionada amb les altres àrees i motivadora per als nens.

Alguns d'aquests aspectes els treballarem a partir d'observar i analitzar l'actitud i els treballs plàstics dels nens d'aquest nivell (mitjançant un vídeo).

Podeu portar si voleu dibuixos, pintures, collages, etc. fets pels nens

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:
Rosa Collado

2161 DANSES POPULARS

- Treball de col·locació del cos, a manera de pre-tècnica
- Ritme
- Espai i situació
- Aprendentatge de passos bàsics i de formes bàsiques: rodona, cercle obert, línies, parelles...
- Dances de: Iugoslàvia, Grècia, Portugal, Estats Units
- Aplicació de les diferents danses
- Relaxació

Cal portar roba adequada

A càrrec de:
Carme Redon i Verdaguer

2162 TIRA MOIXELL

Cançons de gesticulació

Cançons de sons

Cançons animoses

Danses senzilles

Jocs de gesticulació

Tot un seguit de material nou per a la menudalla.

Com treure'n partit basant-nos en experiències fetes cantant per parvularis.

A càrrec de:

Toni Giménez

2163 JOC I JOQUINA A L'ESCOLA

El joc a algunes escoles catalanes del 1^r terç de segle.

- Iniciatives particulars: El col·legi de Sant Jordi, l'escola Moderna, l'escola Horaciana, les escoles Mont d'Or, l'escola Vallparadís, el Liceu escolar.
  - Escoles de l'Ajuntament de Barcelona: l'escola de Bosc, l'escola Vilajoana, l'escola del Mar.
  - Els grups del Patronat escolar: Baixeras i Pere Vila
- Elements lúdics i joguines al parvulari i cicle inicial
- Relació joguines i tipus de joc
  - Anàlisi i valoració de joguines
  - Recerca d'elements lúdics i joguines vàlides per a l'escola.

A càrrec de:

Maria de Borja i Solé

2164 DANSA CATALANA AL CICLE INICIAL

- Punts bàsics de la dansa popular catalana
- Danses populars catalanes
- Situació històrica
- Aplicació a l'escola

A càrrec de:

Sera Arús i Grau

de "El Sac de Danses"

2170 LA PEDAGOGIA FREINET EN EL CICLO INICIAL

- Organización de la clase
  - Preescolar: 4 años
  - Preescolar: 5 años
  - 1er y 2º nivel
- Escuela Freinet de Vence (Francia)
- Funcionamiento y sentido de los talleres en preescolar
- Experiencias y conocimiento del medio y de sí mismo
- Método natural de lectura y escritura
  - Fundamentos teóricos
  - Experiencias de clase
    - desde preescolar hasta el ciclo inicial
    - en clases de educación especial
- El cálculo vivo y la matemática natural. Propuesta de trabajo sobre matemáticas en 1er. nivel

A cargo de: M. José Lagula
Pepita Vera
M. Carmen Luján
César Mingueta
del MOVIMENT COOPERATIU D'ESCOLA POPULAR

2171 L'ACTE EDUCATIU EN EL MARC D'UNA CLASSE DEL CICLE INICIAL

Curs eminentment pràctic, a partir dels problemes i situacions educatives de cada mestre inscrit en el curs.

Recerca de solucions per realitzar, en cada cas, un treball globalitzat a classe.

Analisi de les dificultats de treball, dels errors i encerts, dels buits en l'organització i programació, etc...

Per fer aquest curs és imprescindible que s'estigui treballant en una escola

A càrrec de:

Silvia Puigvert

2172 UNA ALTERNATIVA D'ORGANITZACIÓ A PARVULARI

- Què és i per què l'organització?
- Com influeix l'organització en l'aprenentatge
- Què són els "racons" de classe
- Racons de treball i racons de joc: Organització, material i activitats.

A càrrec de:

Carme Figueras

M. Antonia Pujol

2173 METODOLOGIA DE TREBALL I RECURSOS D'ORGANITZACIÓ DE CLASSE AL CICLE INICIAL

A càrrec de: Carme Sala

2174 EDUCACIÓ SENSORIAL. ELABORACIÓ DE MATERIAL

El curs serà teòrico-pràctic

Partirem del coneixement dels sentits

Elaborarem material de classe (jocs, treballs) tant col·lectiu com individual

Treballarem amb material de desfera.

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:

Tina Roig

2179 DESVETLLAMENT D'ACTITUDES CREATIVES

Doble durada: 9'30 a 1

Motivació:

El conjunt de regles, tècniques i procediments dels quals se serveix la Creativitat poden oferir solucions insospitades per resoldre dificultats o oferir criteris aptes per tal d'elaborar decisions més idònies.

Objectiu:

Exposar instruments capaços de generar solucions

Orientar els participants per tal de poder aplicar-les satisfactòriament

Metodologia:

A partir de situacions concretes, si és possible presentades pels assistents, es tractarà de trobar

noves solucions aplicant els procediments utilitzats habitualment i, tot seguit, amb el propòsit de comparar-les, emprant les tècniques que aporta la Creativitat.

Temari:

- Creativitat a l'activitat educativa
- Esbós del desenvolupament de la personalitat
- Reflexió sobre el concepte de creativitat
- Tècniques i mètodes de creativitat aplicada
- Sessions pràctiques de creativitat

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 600 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:

Josep Mula i Faja

2180 LOS PROBLEMAS MAS FRECUENTES EN LA CONDUCTA DEL NIÑO (0 a 6 años)

Actitudes y métodos de educación que emplea el adulto:

- Permisividad y recompensa
- Restrictividad y castigo
- Comprensión, respeto y exigencia

Tipos de conducta negativa que manifiesta el niño:

- Negativismo, agresividad, pataletas, sumisión, apatía, inseguridad
- Trastornos del sueño, la alimentación y el control de esfínteres en el niño

La orientación del niño en el proceso educativo:

- Análisis de las causas, la dinámica y las posibles soluciones en los distintos casos

A cargo de:

Luisa Fernández

2182—PSICOMOTRICITAT AL PARVULARI (Aprofundiment)

- Creativitat motòrica amb el propi cos i amb objectes
- Treball corporal
- Orientació, organització i situació en l'espai
- Organització temporal. Conceptes i ritme
- Vivència corporal de les grafies
- Treball de la mà. La premsió

A càrrec de:

Encarna Sugrañes

2183 LA SENSIBILITAT I EL MOVIMENT

- L'ouïda i la pell: Dues maneres de sentir
- Els ulls: Mirar i veure
- La boca: Una caixa de ressonància; la veu
- El cos: Una font sonora
- Els sons i els sorolls: estructuració; el ritme
- L'expressió corporal: l'improvisació
- Els instruments: els que coneixem
els que podem construir

A càrrec de:

Montserrat Colomer

II HORA

11.30 - 1

2201 MÚSICA AL CICLE INICIAL

Descobriment de les possibilitats de moviment del propi cos

- Motricitat
- Ritme

Descobriment del món sonor que l'envolta

- Descobriment del so
- Educació de l'ouïda
- Aprendre a servir-se de la veu com a mitjà de producció de sons
- Educació de la veu
- Cançó
- Audició interior
- Adquirir l'hàbit d'escoltar música
- Audició
- Iniciació a la lectura i escriptura musical

A càrrec de:

Anna Bach

2202 MUSICA AL PARVULARI

- Descoberta del so a partir del cos i del món que ens envolta
- Arribar a la música a través del so descobert.
- Coneixement tècnic del so
- Escriptura
- Importància de l'educació de l'òida i de la veu
- Mètodes de treball: cançó, ritme, danses, audició...
- Creacions i improvisacions

A càrrec de:
Isabel Vilanova

2211—APRENENTATGE DE LA LECTURA I L'ESCRIPCIÓ

Les professors i el programa són els mateixos del curs 2111

2213—TALLER 4 X 4 EN L'APRENENTATGE DE LA LECTURA I L'ESCRIPCIÓ

Els 4 elements de l'aprenentatge de la lectura i escriptura —mecànica, comprensió, expressió i relació amb la vida— al llarg del cicle Inicial:

- bases de l'aprenentatge
- aprenentatge pròpiament dit
- consolidació

Aquest curs està plantejat per posar en comú les experiències dels participants i elaborar-ne els criteris

A càrrec de:
M. Cinta Margalef
Cristina Herrando

2214—TALLER DE LLENGUA ORAL A PARVULARI

- Els diferents aspectes de la llengua oral:
- La conversa
- El vocabulari
- La pronunciació
- El context de la llengua oral:
- Contes, cançons, poemes, refranys
- La vida cotidiana
- Les matèries

A càrrec de:
Roser Ros

2215—DIDÀCTICA DEL CASTELLÀ PER A NENS CATALANOPARLANTS

1. Planteigs generals. Planteig a Catalunya
2. Trets diferencials: fonètics
fonològics
gràfics i ortogràfics

3. Possibles interferències de lèxic

- Morfosintaxi
- Maners de dir

4. Presentació i confecció de material de treball per al Cicle Inicial.

A càrrec de:
Imma Benet
Marta Mata

2221 DIDÀCTICA DE LA MATEMÀTICA AL PARVULARI

Les professors i el programa són els mateixos del curs 2121

2222 DIDÀCTICA DE LA MATEMÀTICA AL CICLE INICIAL

El professor i el programa són els mateixos del curs 2122

2241 RECURSOS DIDÀCTICS DE DIVERSES ESCOLES SOBRE L'ESTUDI DEL BARRI

Aportació de material treballat a classe i diapositives de diferents nuclis urbans.
Hi participen escoles de: Valls, Vilassar de Dalt, l'Hospitalet i barri d'Horta

Coordina:
Pilar Tatjer

2250 INICIACION A LA PLASTICA

- Objetivos de la expresión plástica
  - Organización de la clase
  - Trabajo práctico con materiales diversos
  - Estudio de los diferentes elementos de creación
- Trabajamos el dibujo, la pintura, el modelaje, papel y construcciones

NOTA: Al matricularse en este curso, debe abonarse 450 ptas. en concepto de material.

A cargo de:
Nöelle Granger

2251—EVOLUCIÓ DEL TRAÇ AMB ELS MATERIALS PLÀSTICS

Maduració del traç mitjançant la manipulació del material plàstic.
Treballarem relacions del cos amb les matèries i grafismes espontanis i partint d'aquesta base introduirem els estris necessaris per a la maduració i assimilació dels conceptes

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:
Anna Ferrer i Taxonera

2252—TRANSFORMACIÓ I EVOLUCIÓ DEL PAPER

- Transformacions bidimensionals i tridimensionals del paper
  - El color i la forma utilitzant diversos tipus de papers i aprofitant les seves característiques
- Es treballarà partint de temes i motivacions

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:
M. Victòria Antas

2261 DANSES POPULARS

La professora i el programa són els del curs 2161

2262 JOCS RÍTMICS AL CICLE INICIAL (3-8 anys)

Jocs rítmics, de dificultat creixent, que treballem:

- El ritme natural del nen
- L'atenció
- L'organització espacial
- El ritme i la paraula

Consta de tres parts:

- Educació rítmica dels educadors
- Jocs rítmics a partir de jocs populars, cançons i contes
- Treballs de grup: creació de jocs i muntatge de danses adequades a les diverses edats

A càrrec de:
Silvia Puigvert

2263 DANSA CATALANA A PARVULARI

- Danses i jocs del folklore català
- Situació històrica
- Aplicació al parvulari

A càrrec de:
Anna M. José i Domingo
de "El Sac de Danses"

2264 LA DANSA CATALANA A L'ESCOLA

- Punts bàsics de la dansa catalana
- Danses del folklore català
- Evolució de la dansa al llarg d'EGB
- Situació històrica
- Aplicació a l'escola

A càrrec de:
Sofia Arús i Grau de
"El Sac de Danses"

2271 PER UN PLANTEJAMENT DEL CICLE INICIAL (de 3 a 8 anys)

- Elements bàsics per a l'aprenentatge
- Aspectes instrumentals
- Actituds i hàbits
- L'organització
- El treball individual i el treball col·lectiu
- El llenguatge
- Taller d'experiències

A càrrec de:
Carme Figueras
Pepa Figueras
Montserrat Fons
Montserrat Roqué

2272 ELS MÉTODES A PARVULARI

- Què és una metodologia?
- És necessari seguir un mètode?
- Anàlisi dels següents mètodes:
  - Montessori
  - Agazzi
  - Decroly
  - Freinet
- Objectius i principis de cadascuna d'aquestes metodologies
- Organització i material característic

A càrrec de:
M. Antonia Pujol

2273 RELACIÓ PARES-NEN-MESTRE

Comunicació entre pares i mestres en la vida de l'escola.

- a) Relacions entre pares i mestres
- b) Canals habituals de comunicació entre pares i mestres: entrevistes, reunions, enquestes, informes pedagògics, xerrades i d'altres formes de comunicació.

Coordina: Luisa Fernández
Hi participen: Escola Costa i Llobera
Escola Estel
Escola Linus

2281 COM ENS PLANTEGEM L'EDUCACIÓ SEXUAL AL PARVULARI I AL CICLE INICIAL

- Què entenem per sexualitat?
- Grans etapes de l'evolució sexual i afectiva del nen d'aquesta edat
- L'equip de mestres davant l'Educació sexual
- L'actitud dels pares davant l'Educació sexual a l'Escola i la relació mestres-pares
- Recull d'observacions i de treballs fets a Preescolar al voltant del tema de la Sexualitat
  - El coneixement del cos i el descobriment de la diferència de sexes
  - El descobriment de l'origen dels nens
  - Joc de tipus oral i anal
  - Joc de tipus genital (autoeròtic i de participació).

- El nen com a expressió de la sexualitat dels pares; el complex d'Edip i les relacions interpersonals
- Sexualitat, afectivitat i aprenentatge

A càrrec de:
Margarida Gratacós

2283 PSICOMOTRICITAT (Aprofundiment)

El programa és el mateix del curs 2182

A càrrec de:
Montserrat Colomer

Recomanem especialment als mestres d'aquesta secció els cursos:

1271 EDUCACIÓ I MATÈRIES A L'ESCOLA BRESSOL I AL PARVULARI

1272 EL CONTE EN LA LÍNIA DEL JOC EXISTENCIAL

que trobarem més específicals al lloc que els correspon segons el número.

III HORA

3.30 - 5

2310 GENESIS DE LA ADQUISICIÓN DEL LENGUAJE; ASPECTOS COGNITIVOS Y AFECTIVOS

Aspecto cognitivo:

- Los pre-requisitos cognitivos de la adquisición del lenguaje
- La interacción madre-niño
- Los estadios de la inteligencia operativa y su relación con la adquisición del lenguaje
- Período del proto-diálogo
- Comunicación y representación
- Período de las primeras palabras

Aspecto afectivo:

- Interacción madre-niño
- Angustia de los 8 meses
- Génesis del "yo"
- Conocimiento del mundo a través de la madre

A cargo de:
Ana Teberosky
Jeanette Leon

2311—APRENENTATGE DE LA LECTURA I L'ESCRIPCIÓ

El programa és el mateix del curs 2111

A càrrec de:
Isabel Giménez

2312 MÉTODES I RECURSOS DE L'APRENENTATGE DE LA LECTURA I L'ESCRIPCIÓ

Presentació dels mètodes:

- Analític
- Global
- Natural

Taller de treball sobre els recursos que ofereixen

A càrrec de:
Montserrat Correig
Montserrat Fons

2313 EL TITELLA COM A EINA

- El titella, instrument per treballar el llenguatge oral
- El titella de la mestra (funcions)
- Els titelles dels nens. Construcció
- La funció de titelles. Confecció de guions. Tècniques...

A càrrec de:
Teresa Serra i Carol

2331 LES CIÈNCIES D'OBSERVACIÓ I EXPERIMENTACIÓ A LES PRIMERES EDATS

Importància del procés d'associació com a fonament de l'observació i l'experimentació.

Treballant partint de la situació geogràfica.

Presentació de material elaborat a l'escola, sorgit de l'estudi del medi.

Pautes de treball que ajudin a ordenar i sistematitzar l'observació.

L'exposició com a mitjà per comunicar l'observació i l'experimentació

Comentari de la bibliografia bàsica

A càrrec de:
Tina Roig

2351—LA FORMA I EL COLOR DE 3 A 8 ANYS

- Incidirem en el procés de maduració, habituant el nen a veure i sentir el color, donant a conèixer el color pigment i el color mutable que troben a la natura.

- Buscarem com treballar la forma i el color en les tècniques més usuals de l'escola

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:
Georgina Vila

2352 EXPRESIÓN Y CARACTERIZACIÓN A TRAVÉS DE LA PLÁSTICA

Se trabajarán diferentes tipos de expresiones, caracterizaciones de personajes y épocas; a través de máscaras, vestuarios, antifaces, maquillaje, etc.

NOTA: Al matricularse en este curso, debe abonarse 450 ptas. en concepto de material.

A cargo de:

Nöelle Granger

2353—PLÀSTICA I MATEMÀTIQUES

Investigar sobre les transferències que hi ha entre les matemàtiques i la plàstica, tant de forma voluntària com casual i preveure un mètode de treball per tal de posar-lo en pràctica a l'escola de forma globalitzada.

- Inter-relació involuntària de la plàstica amb les matemàtiques
- Com treballar les matemàtiques a través de la plàstica
- Material que treballa conceptes matemàtics
- Utilització de la plàstica com a instrument per a treballar matemàtiques

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:

Grup de treball de Plàstica

i Grup de treball de Matemàtica

a la secció II, de la Associació de Mestres "Rosa Sensat"

2361 DANSES POPULARS

La professora i el programa són els del curs 2161

2363—DANSA CATALANA AL CICLE INICIAL

- Punts bàsics de la dansa popular catalana
- Danses populars catalanes
- Situació històrica
- Aplicació a l'escola

A càrrec de:

Montserrat Ricart i Basté
de "El Sac de Danses"

2364—LA DANSA CATALANA A PARVULARI

- Danses i jocs del folklore català
- Situació històrica
- Aplicació al parvulari

A càrrec de:

Angels Vidal i Mombrú
de "El Sac de Danses"

2371 EL MATERIAL MONTESSORI DEL DESARROLLO SENSORIAL

Contenidos

Educación sensorial

Material sensorial

Ejercicios sensoriales:

- Educación de la vista
- Educación del tacto
- Educación del oído
- Educación del gusto
- Educación del olfato

Metodología

Presentación del material didáctico

Ejercitación

Puesta en común

A cargo de:

Luis Orellana

2381—PSICOMOTRICITAT (Iniciació)

- Importància de la motricitat a parvulari
- Creativitat motòrica
- Descoberta de les possibilitats corporals
- L'orientació en l'espai
- El temps i el ritme
- El treball de la marxa

—Cal portar roba adequada

A càrrec de:

Margarida Sancliment

2382 EVOLUCIÓ AFECTIVA DEL NEN A PARVULARI

- Importància del parvulari
- L'entrada del nen a l'escola. El nen de 3, 4 i 5 anys
- L'educació sensorial. La psicomotricitat i el joc
- El nen fora de la classe (pati, excursions, menjador...)
- El psicòleg al parvulari

A càrrec de:

Fabiola Dunyó
Carme Miranda
Joana M. Tous

2383 PSICOMOTRICITAT (Iniciació)

El programa és el mateix del curs 2381

A càrrec de:

Montserrat Colomer

2410 LA CONSTRUCCION DE LA ESCRITURA EN EL NIÑO

- Proceso de adquisición del lenguaje oral. Concepto de lenguaje oral
- Qué es el sistema alfabetico de escritura. Concepto de lectura y escritura
- Proceso de construcción de la escritura: desde las letras como "objetos en si" hasta las letras como "objetos sustitutos"
- Condiciones formales de un texto fuera de contexto: las hipótesis construidas por el niño
- Hipótesis sobre los sistemas de escritura e hipótesis sobre el sistema alfabetico de escritura
- Análisis de las partes de una oración escrita: significación de los blancos entre palabras
- Aprendizaje y enseñanza: los métodos de enseñanza de la lectura y la escritura
- Relación entre objetivos de enseñanza y práctica escolar
- Observación de las actividades de aprendizaje realizadas en la clase
- Los niños como informantes en el proceso de interacción educativa

A cargo de:

Pia Vilarrubíes
Anna Teberosky**2411—BASES PER A L'APRENENTATGE DE LA LECTURA I D'ESCRIPCIÓ**

Treball de 4 aspectes fonamentals en l'aprenentatge de la lectura i l'escriptura a parvulari

- Mecànica
- Comprendió
- Expressió
- Motivació
- Com treballar la pre-escriptura
- Bases fonològiques de la mecànica de la lectura i l'escriptura
- Com enfoquen l'ensenyament de la lectura i l'escriptura les metodologies analítica global i natural
- Revisió de material
- Recursos didàctics en general
- Dificultats

A càrrec de:

Montserrat Correig

2420 EL MATERIAL DIDACTICO EN EL APRENDIZAJE DE LAS MATEMATICAS

- Iniciación al cálculo (2 años y medio a 6)
Material sensorial, comparaciones, expresión con cifras. Las nueve cifras. Bloques lógicos, barras lógicas y regletas.
- Numeración (5 a 7 años)
Numeración. Aplicaciones. Sistema métrico. Material concreto y simbólico. Regletas.
- Relaciones y funciones. Operaciones. Leyes aritméticas (5 a 10 años).
Máquinas operadores
Numeración y operaciones decimales.
Cuadrados, raíz cuadrada, cubo.
Regletas, bloques lógicos, material concreto y simbólico, tabla de Pitágoras, damero.
- Fracciones (8 a 14 años)
Figuras geométricas
Material fraccionable
Denominador común
Regletas

A cargo de:
Luis Orellana**2431 LA CLASSE POT SER UN LABORATORI: QUINS EXPERIMENTS HI PODEM FER MENJAR-NOS-ELS**

- Què vol dir experimentar
- Com ens ho fem per experimentar amb els menuts
- Al llarg de l'any és costum celebrar les festes amb plats elaborats a partir de productes propis del temps. Quins i com podem fer a l'escola?
- L'experimentació culinària: aspectes que hi intervenen, processos que es desencadenen

A càrrec de:
Roser Reverte
Tina Roig**2441 L'ESTRUCTURA DE LA CIUTAT**

Carrers i materials
Diferents barris i zones
Història
Topografia bàsica
Xarxa hidrogràfica
Condicions metereològiques
Entrades i sortides
Aliments per habitant o família
Aigua per habitant o família
Consum energètic
Deixalles sòlides

A càrrec de:
Marina Mir
Marga Parés
Gisela Pou**2451—EL TEIXIT DE 3 A 8 ANYS**

- L'infant quan teixeix no fa solament una activitat manual, sinó que posa en funcionament una sèrie de processos que tenen origen en el pensament i que, per altra banda, signifiquen un entrenament per a posteriors aprenentatges
- Treballarem diferents possibilitats tèxtils, pensant en aquesta tècnica al llarg de la història
- Els materials seran variis, pensant en les realitats de les escoles

NOTA: En matricular-se a aquest curs cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:
Georgina Vila**2452—INTERRELACIONES DE LA PLÀSTICA AMB LES ALTRES MATÈRIES**

Factors que intervienen en el procés d'una classe quan es treballa: el dibuix, la pintura, el modelatge, el paper.

És imprescindible haver fet un curs d'iniciació a la plàstica.

NOTA: En matricular-se a aquest curs cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

2461 DANSES POPULARS

La professora i el programa són els del curs 2161.

2462 EL TEATRE A L'ESCOLA

- L'Educador i el teatre
- El teatre és una eina de múltiples serveis
- Captació i transmissió
- Ritme i melodia
- El descobriment de l'eina del cos
- L'observació
- L'escenografia (Color, volum, textura)
- El muntatge
- Literatura infantil i teatre

A càrrec de:
Maurici Farré

2463 JOC I JOCS DE TEMPS LLIURE

L'objectiu d'aquest curs és ensenyar a jugar, però no pas donar informació sobre jocs didàctics ni domesticats

A càrrec de:
Santi Bolívar

2472 CURS SOBRE DIVERSOS ASPECTES PSICOPEDAGOGICS DE LES CLASSES DE 3 A 8 ANYS

Del dia 1 al 7
CENTRES D'INTERÉS COM A EINA DE TREBALL DE 3 A 8 ANYS

Plantejament general
Programació i seguiment del Centre d'Interès
Experiències concretes

A càrrec de:
Roser Carrasco, Montserrat Gelonch,
M. Borrás, M. Gómez, L. Carbonell
de l'Escola Pompeu Fabra

Del dia 8 al 14

APRENENTATGE A PARVULARI A PARTIR DEL JOC I LA VIVENCIACIÓ

— Plantejament i organització de la classe: justificació del plantejament, raons psicopedagògiques i ideològiques, plantejament i organització de la classe, pas de la dependència a l'autonomia, aprenentatge i programes, relacions del nen amb l'adult i els companys, relació de la mestra amb familiars i barri, treball d'equip.

Metodologia: procés seguit a la classe per treballar els diferents temes, tenint en compte l'evolució psicològica dels nens i els interessos reals sorgits a classe.

- El nen: el contrast com a generador de l'evolució intel·lectual i afectiva.
  - Història del nen: contrast del seu estat actual amb el passat. Abans i després
  - Contrastos vivencials a la seva persona: coneixement del cos i de les seves possibilitats
  - El nen i el seu entorn social i natural
- Es partirà dels treballs fets a classe pels nens i nenes. S'utilitzaran els mitjans audiovisuals confeccionats al llarg del curs: pel·lícula, vídeo, diapositives.

A càrrec de:
Assumpta Blanch
Teresa Flaquer
Mercè Paradell
de l'Escola Municipal Tramuntana

2481 PSICOMOTRICITAT (iniciació)

La professora i el programa són els del curs 2381

2482 INTRODUCCIÓ A LA PSICOLOGIA DE PIAGET. EL PERÍODE DE 4 A 7-8 ANYS. APlicació a la PEDAGOGIA DEL PERÍODE PREESCOLAR I CICLE INICIAL

La teoria de Piaget: característiques essencials
Conceptes d'intel·ligència: aspectes estructurals i funcionals
Estadis de desenvolupament
Principals trets del pensament del nen de 4 a 8 anys: estudi analític
Experiències i aplicacions pràctiques
Resum: idees essencials

A càrrec de:
Concepció Roca

Secció 3. (8 - 12 anys)

I HORA

9.30 - 11

3116—PROGRAMACIÓ DE LLENGUA CATALANA A 5^a I 6^a D'EGB

- Programació dels continguts per a cada nivell:
  - Morfosintaxi
  - Lexicologia i semàntica
  - Fonologia/Ortografia
  - Literatura
- Metodologia a emprar amb aquests continguts
  - Com treballem aquests continguts a classe (expressió escrita, expressió oral, lectura, comprensió).
- Recursos didàctics (text lliure, jocs...)

A càrrec de:
Teresa Ribas i Selix

3118—L'EXPRESSIÓ ORAL DE 5^a A 8^a

Aprenentatge de les tècniques d'expressió oral que ajudin els nois i noies d'aquests cursos a expressar els seus pensaments sobre el món que els envoila.

Les sessions seran de tipus pràctic

Hi participaran membres del grups de treball de llengua i literatura de la secció III i IV, Carme Aymerich, R. Coll Vinent i altres especialistes del tema.

Coordinen:
Grups de treball de Llengua s. III i IV, de l'Associació de Mestres "Rosa Sensat".

3121 MÉTODO EXPERIMENTAL DE LA GEOMETRIA A L'EGB

- Què és un laboratori de Geometria?
- Descripció de diferents investigacions de laboratori
- La mediatriu, els triangles, els polígons, els poliedres, la mesura i la proporcionalitat
- Programació general per a diferents nivells

A càrrec de:
Josep M. Fortuny

3126—LA MATEMÀTICA A SISÈ, UNA CLOENDA DE PROCESSOS

El curs vol donar, des d'una vessant pràctica, elements per cloure un plec de processos lògics, tan en el camp de l'aritmètica com la geometria; al mateix temps, veure els instruments necessaris del llenguatge de conjunts.

- Els temes de sisè nivell
- Les operacions que s'han d'assolir
  - Elements pràctics. Jocs.
- El domini de l'espai; el pla.

Elements pràctics. Construccions i sortides.
— El llenguatge de conjunts a sisè nivell.

A càrrec de:
Joaquim Giménez
de Periòdica Pura

3134—EXPERIÈNCIES A 3r i 4t d'EGB

Descoberta del medi social i natural de la localitat a nivell de 3r d'EGB
Experiències de Naturals a 3r i 4t

A càrrec de:
Rosa M. Pujol
Pilar Tatxer

3139 TÈCNICAS DE TREBALL DE CAMP A L'ESCOLA

Doble durada: 9.30 a 1

En aquest curset es pensa desenrotillar una visió de les principals tècniques de treball de camp i de les seves possibilitats d'aplicació a l'escola.

Serà un curs pràctic i de doble durada.

Hi ha previstes sortides de treball on plantejarem entre d'altres les següents qüestions:
Presentació i valoració de les tècniques de treball de camp aplicables a la nostra realitat escolar: prospecció de vertebrats, càcul de poblacions, estudi de la vegetació, recollida i conservació de mostres, registres de dades, estudi de les marques i senyals, etc.
Les tècniques de treball de camp dins la programació de naturals a l'escola i com a recurs per al treball de conceptes i relacions.

A càrrec de:
Teresa Lleal

3145 LES CIÈNCIES SOCIALS A 5^a D'EGB

Consideracions sobre el programa de 5^a:

- medi (país), recursos i possibilitats

Paisatge:

- Aspectes de terreny, clima i vegetació
- Aspectes agrícoles i ramaders
- Aspectes industrials i de comunicacions

El poblament:

- Formes
- Distribució
- Aspectes històrics
- Institucions

Concreció dels trets més característics i recursos didàctics

A càrrec de:
Pere Fortuny

3161 L'EDUCACIÓ FÍSICA DE 3r. A 6^a D'EGB (Iniciació)

Característiques generals de l'Educació Física a 1ª etapa

- Característiques psicofisiològiques dels nens de 1ª etapa
- Coordinació dinàmica general

- Coordinació oculo-manual
- Conscienciació del propi cos
- Lateralització
- Percepció espacial
- Percepció temporal
- Estructuració tempo-espacial

A càrrec de:
Rosa M. Pérez

3162 DANSA CATALANA

- Punts bàsics de la dansa popular catalana
- Danses populars catalanes
- Situació històrica
- Aplicació a l'escola

A càrrec de:
Joan Serra i Vilamitjana
de "El Sac de Danses"

3169 TALLERS D'EXPRESIÓ DE 3r a 6è

Doble durada: 9.30 a 1

Tots aquells que tingueu ganes de fer el boig i jugar amb tota la imaginació i color que volgueu, ens dedicarem a treballar:

- La música
- El teatre
- La dansa
- El dibuix
- La fusteria
- Fàbrica de coses
- La cuina - cosir
- i els titelles

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 600 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:
Albert Coromines

3181 L'ESCOLA, MEDI EDUCATIU PER A TOTS. COM INTEGRAR-HI EL NEN AMB DIFICULTATS

- L'Escola possibilitadora de diferents situacions educatives. Projecte educatiu. Educació integral
- L'observació sistemàtica com a eina educativa. Prevenció de la dificultat. Tasques de prevenció en cada cicle.
- Característiques de la institució escolar. La seva incidència en el fracàs escolar. Característiques psicopedagògiques dels diferents nens i nenes d'una escola. Anàlisi de les dificultats habituals detectades a l'escola.
- Ajudes concretes en el marc escolar: Les aules especials. Les aules de recuperació. L'aprenentatge individualitzat a l'aula.
- La dissociabilitat i la seva problemàtica. Característiques del noi i de la noia amb problemes de conducta social en cada cicle. L'escola i el barri.
- Treball en grup sobre els temes tractats.
- Els disminuïts físics a l'escola. Problemàtica de la integració. Ajudes concretes.
- Els disminuïts sensorials a l'escola. Problemàtica de la integració. Ajudes concretes.

- Serveis complementaris d'ajuda a l'escola. Els equips multiprofessionals. Els equips sociopsicopedagògics municipals.
  - Taula rodona. Conclusions
- A càrrec de:
Montserrat Badia
Jaime Funes
M. José Rodriguez

3182 CURS BÀSIC DE PSICOPEDAGOGIA SEXUAL

- Fonaments de psicopedagogia sexual
- La sexologia i la seva didàctica escolar
- La conducta sexual humana
- Dificultats i disfuncions sexuals
- La relació educador-educand, en la psicopedagogia sexual
- Realització d'un programa de pedagogia sexual a l'escola

A càrrec de:
L'equip Genus

Recomanem especialment als mestres d'aquesta secció els cursos:

2139 COM APROFITEM LES SORTIDES AL ZOO

2154 EDUCACIÓ PLÀSTICA AL CICLE INICIAL I MIG

4121 SITUACIÓ I EXPERIÈNCIES EN MATEMÀTICA, DE 5^a A 8^a.
que trobareu més específicals al lloc que els correspon segons el número.

II HORA

11.30 - 1

3214—DIDÀCTICA DEL LLENGUATGE A 3r i 4t

- Expressió oral
- Expressió escrita. Text lliure
- Revista
- Lectura de la imatge
- El còmic
- Endevinalles
- Rodolins i auques
- Cal·lígrames, ideogrames
- Iniciació a la poesia
- Conte col·lectiu

A càrrec de:
Montserrat Galicia i Gorritz

3216—TALLER DE LLenguatge de 3r. A 6^è

La finalitat d'aquest taller és aprofundir en temes de 3r. a 6^è pel que fa al llenguatge. Es treballarà metodologia i es muntaran exercicis que toquen diversos aspectes del programa del curs.

Temes que treballarem:

- Text lliure: correcció i arrodoniment, aspectes de puntuació i construcció de frases
- Lectura de la imatge
- Mitjans de comunicació: premsa, publicitat, còmic, cinema
- Treball de lectura i biblioteca
- Metodologia per treballar textos literaris de tota mena: poesies, contes, refranys, cal·ligrames...
- L'expressió oral

A càrrec de:

Xavier Gual i Aresté
Margarida Teixidor

3225—DIDÀCTICA DE LA MATEMÀTICA A 5^è EGB

En aquest curset i a partir de la programació de matemàtica de 5^è EGB, anirem veient i treballant diversos recursos didàctics, útils per a l'aprenentatge dels continguts que apuntem.

Aprendrem jocs i curiositats matemàtiques, construirem material didàctic, intercanviarem opinions i experiències...

Continguts:

- Càlcul: operacions, fraccions, múltiples, divisors...
- Logica: Producte cartessià, relacions, correspondències...
- Geometria: Superfícies, regions angulars,ombres, rotacions, simetries...
- Mesures: de temps: el calendari; de superfície, massa, capacitat...

A càrrec de:

Jordi Quintana i Albalat

3235—OBSERVACIONS I EXPERIÈNCIES PER LES CIÈNCIES NATURALS DE 5^è

- Funció de nutrició en l'home
- Funció de reproducció en l'home
- Alimentació dels sers vius. Cadenes alimentàries
- Energia i màquines
- Circuits elèctrics i imans

A càrrec de:

Roser Pintó i
Rosa M. Pujol

3244—LES CIÈNCIES SOCIALS A 4^t D'EGB

- Consideracions sobre el programa de 4^t:
  - medi (comarca), recursos i possibilitats
- Paisatge: concreció dels trets geogràfics més característics i forma de treballar-los
- Què cal conèixer del clima. Recursos
- Reflexió sobre el paisatge vegetal. Correcció dels aspectes més importants.
- El treball com a element modificador del paisatge.
- Concreció sobre els sectors de treball.
- Com iniciar l'estudi de la població com a història i folklore.

A càrrec de:

Pere Fortuny

3245—CIÈNCIES SOCIALS A 4^t I 5^è

En aquest curs es treballarà la didàctica i metodologia de les Ciències Socials

- Barri o població
- Estudi d'una comarca
- Catalunya: relleu, hidrografia, clima, vegetació, divisió comarcal i festes comarcals i població de Catalunya

A càrrec de:

Maria Altirriba

3251—EDUCACIÓ PLÀSTICA AL CICLE MIG (Iniciació)

Aquest curs està pensat per als mestres de cicle mig no iniciats en l'educació plàstica però interessats en conèixer els conceptes bàsics de plàstica a nivell personal i didàctic.

Els aspectes que es tractaran són els mateixos del curs 2154 però a nivell introductori, per tant el curs es farà donant prioritat a treballs pràctics que es realitzaran, en els quals es donaran a conèixer diferents tècniques i materials i les seves possibilitats.

NOTA: En matricular-se a aquest curs cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:

Rosa Collado

3261—PROGRAMACIÓ DE L'EDUCACIÓ FÍSICA A EGB

Especialment dirigit a mestres que han fet el curs d'iniciació o aprofundiment a l'Educació Física, o que l'estiguin fent.

Educació Física de 3r. a 8^è

Qualitats físiques dels nens d'aquesta edat

El joc, de 3r. a 8^è

Iniciació esportiva

Posada en comú del programa del curs d'educació física Iniciació i aprofundiment.

A càrrec de:

Rosa M. Pérez

3262—JOCS DANSATS I DANSES PER A INFANTS

El curs és un recull de jocs dansats i danses de simplicitat tècnica a nivell de passos i evolucions, d'expressió simple i espontània, ambient alegre i animat a nivell de continguts, amb la finalitat que l'infant ritmi els seus moviments posant-se d'acord amb la música, i descobreixi la joia i la importància d'una acció col·lectiva.

A càrrec de:

Mariona Cortés

3263—FLOR DE LLUNA

- Cançons noves de tota mena
- Algunes danses
- Alguns jocs fàcils

Donar tot un grapat de material nou de cançons de tots tipus i llocs. Noves maneres de fer cançons i buscar la manera d'introduir-les a les classes

A càrrec de:

Toni Giménez

Recomanem especialment als mestres d'aquesta secció, els cursos:

2241 RECURSOS DIDÀCTICS SOBRE L'ESTUDI D'UN BARRI

4271 EDUCACIÓ CÍVICA

4281 PREVENCIÓ DE DROGODEPENDÈNCIES

que trobareu més específicats al lloc que els correspon segons el número.

III HORA

3.30 - 5

3301 EDUCACION MUSICAL

Cómo y por qué trabajar con los chicos para:

- entonar canciones a una y dos voces
- vivenciar los elementos rítmicos básicos
- expresar la música con movimientos
- utilizar instrumentos de percusión y flauta dulce
- leer y escribir en notación musical
- apreciar y comparar, crear e improvisar

A cargo de:

Ernesto Baquer
Judit Vanoli

3311 EXPRESSIÓ ORAL I ESCRITA

Una part del curs funcionarà com a seminari de treball i seria interessant que els mestres aportessin experiències concretes sobre el tema, fetes a l'escola.

- Expressió oral:
  - Programació
  - Recursos
- Expressió escrita:
  - Programació
  - Tècniques:
    - Text lliure
    - Descripció
    - Narració
    - Poesia
    - Imatge
    - Diversos

A càrrec de:

Núria Vitòri i Miquel

3312—LA IMATGE EN ELS DIFERENTS MITJANS DE COMUNICACIÓ

El curs consistirà en treballar els mitjans de comunicació des de dues perspectives diferents i complementàries:

- a) Anàlisi de la part tècnica a càrrec de persones especialitzades en aquest mitjà
- b) Posterior aplicació a l'escola

Pensem que pot ser un curs d'intercanvi d'experiències

Mitjans de comunicació:

- Cinema
- TV
- Còmic
- Publicitat

Coordinen:
Margarida Teixidor i Corominas
Xavier Gual

Hi participen:
Enric Frigola
Miquel Porter
Fina Rifà

3321 CÀLCUL I MESURES. LA MULTIPLICACIÓ

- Multipliquem amb les mans, construim taules
- Com multiplicar amb la màquina de Naiper
- La multiplicació com a canvi de les unitats, mesures
- Descobrim les mesures, les investiguem i les ordenem
- Investiguem les unitats de mesura, distància entre objectes, unitats de capacitat i de temps.
- Factors de conversió d'unitats
- La moneda com a material per a treballar les operacions
- La mesura i la divisió
- Material per treballar les mesures
- El cinema i les operacions inverses. Operadors
- La multiplicació i el geopolà, repeticions d'Escher
- La numeració i la multiplicació, estructures
- La multiplicació i les gràfiques
- Construïm material didàctic amb els alumnes
- Tècniques d'aquesta operació

A càrrec de:
Vicenç Prufonosa
Lluís Segarra

3323 DIDÀCTICA DE LES MATEMÀTIQUES A 3r. NIVELL

- Objectius fonamentals i programa a 3r. nivell
- Nocións de lògica proposicional
- Conjunts. Operacions amb conjunts
- Relacions
- Sistemes de numeració
- Operacions: operadors-màquines
- Tècniques operatòries
- Problemes
- Estadística i probabilitat
- Topologia-geometria
- La mesura

A càrrec de:
Josep Sucarrats

3339 CONEIXEMENT DEL MEDI NATURAL

Doble durada: 3.30 a 6.45

En aquest curset s'ofriran els elements per a poder dur a terme una aproximació i una interpretació al medi natural i degradat de les nostres ciutats.

Objectius del curs:

- Descoberta d'un medi i la seva dinàmica
- Tècniques i recursos de què podem disposar
- Unitats de relleu. Serralades i turons
- Les rieres (l'aigua com a centre d'atenció)
- La vegetació dels nostres voltants. Identificació de vegetals
- El clima (l'aire com a centre d'atenció)
- Fauna. Senyals. Ecosistemes.
- Biòtrops tancats
- Biòtrops oberts
- Biòtrops especials
- Zones urbanes

A càrrec de:

Teresa Lleal

3345 CONEIXEMENT DE CATALUNYA. 5º D'EGB

- La programació de CCSS a 5º d'EGB. Característiques generals.
- Plantejament dels objectius i dels recursos per a l'estudi de:
  - El medi físic
  - Les activitats econòmiques: l'agricultura i la indústria
  - L'evolució de la població
  - El medi urbà: evolució històrica de les classes catalanes i funcions urbanes
  - L'organització política a Catalunya
  - Tradicions, festes i costums

A càrrec de:

Esteve Deu

Joan Pagès

Angels Torrents

Maria Villanueva

3362 EXPRESSIÓ CORPORAL

Finalitat: Conèixer i treballar el cos per la creativitat i la lliure expressió

Mitjans: Agilitat, ritme, autocontrol, joc creatiu, pantomima

El conte: explicació i representació

Dances populars internacionals

Cal portar roba adequada

A càrrec de:

Margarida Bernús

3371 FER DE MESTRE DE 8 A 12 ANYS

- Evolució psicològica del nen de 5 a 12 anys; nivells o cicles
- Distribució del temps i de l'espai: programació i pla de treball
- Objectius del curs segons coneixement del grup
- Coherència metodològica

- Models d'organització
- Respecte als ritmes diversos dins la classe
- Integració del nen que "no funciona" a la classe
- Relació mestre/grup classe i nen/grup-classe
- Relació amb els pares
- Coherència en els hàbits i valors. Pautes de conducta
- Sancions i criteris
- Informes i observació dels nens: la fitxa acumulativa
- Qüestions a posar en comú amb els altres mestres
- Anàlisi de l'experiència diària
- Avaluació del "fer de mestre"
- Formació permanent del mestre

A càrrec de:

Salvador Auberní

Pere Fortuny

Joaquim Franch

Carme Huguet

Josep Rovira

Coordina:

Joan Lluís Amigó

3372 DIDÀCTICA DELS ESCACS I (Iniciació)

Aquest curs està especialment adreçat als mestres que no disposen d'experiència pràctica en l'ensenyament d'aquesta matèria, i té com a principal objectiu posar al seu abast els coneixements necessaris per poder desenvolupar adequadament un curs d'introducció dels escacs a l'escola.

En síntesi el contingut del curs serà el següent:

- Temes bàsics a tractar en un curs d'introducció: rudiments i regles del joc, llenguatge (notació de les jugades), matis elementals, plantejament "correcte" de la partida i estudi de les seves fases, educació en la forma de jugar, etc.
- Metodologia a seguir en el tractament de cada tema. Formes de treball: col·lectiva i individual
- Programació d'acord amb els nivells
- Idees entorn a la possibilitat de realitzar activitats complementàries relacionades amb els escacs: treballs sobre història, confecció de cartells, sortides, etc.

Al final de curs es donarà bibliografia així com material escrit i gràfic sobre allò que s'ha tractat. La majoria de les sessions del curs seran teòriques i pràctiques.

A càrrec de:

Enric Oliver

Recomanem especialment als mestres d'aquesta secció, el curs:

4319 COMUNICACIÓN Y CREATIVIDAD EN LA ENSEÑANZA DEL FRANCÉS

que trobareu especificat al lloc corresponent

3411 SEMINARI DE GRAMÀTICA

- Revisió de les nocions lingüístiques que poden ajudar a plantejar la gramàtica al cicle mig
- Paper de la gramàtica al treball de la llengua al cicle mig
- Models de jocs de gramàtica (El dibuix i la reflexió)
- Propostes de programació i exercicis concrets
- Reflexió sobre els materials elaborats pels assistents sobre aquest aspecte

A càrrec de:
Artur Noguerol

3421 GEOMETRIA III

El curs se centrarà en la programació de la geometria treballant dues vessants:

- Plantejament dels continguts: exercicis per als mestres i presa de consciència del tema a treballar
  - Desenvolupament didàctic al llarg del cicle mig dels temes tractats en aquest cicle
- L'objectiu final del curs és que tothom tingui una programació que es pugui experimentar a classe.

Cat portar regle, escaire i compàs

A càrrec de:
Josep M. Yabar

3424—DIDÀCTICA DE LES MATEMÀTIQUES A 4t. NIVELL

- Objectius fonamentals i programa a cada nivell
- Nocions de lògica proposicional
- Conjunts. Operacions amb conjunts
- Relacions
- Sistemes de numeració
- Operacions: operadors-màquines
- Tècniques operatròries
- Problemes
- Estadística i probabilitat
- Topologia-geometria
- La mesura

A càrrec de:
Josep Sucarrats

3446—CIÈNCIES SOCIALS A 6^è

Es presentarà una experiència on s'apliquen els conceptes i continguts d'història i geografia, el coneixement de Barcelona i les seves relacions amb les altres ciutats i regions d'Espanya

- El mapa del Barcelonès. El treball amb atlas i mapes
- Sortida al Tibidabo: visió de la ciutat des d'un lloc elevat. Introducció al relleu i vegetació
- El medi físic i la ciutat
- Estudi global de Barcelona: urbanisme, comunicacions, llocs de treball, serveis, institucions de govern. Les relacions de la ciutat.
- Grans etapes del creixement

Es presentaran treballs fets pels nens i es proposaran exercicis per treballar a classe

A càrrec de:
Josep M. Valero

3451 EXPRESSIÓ PLÀSTICA: PRE-TALLER

- Didàctica i tècniques d'aprenentatge
- Pasta de paper. Figures de sal
- Teixit. Trenat i cistelleria
- Paper de seda

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:
Teresa Collado

3461 MIRANIUS I MIRANEIES

- Cançons d'animació
- Jocs
- Contes
- Tradicions
- Rondalles
- Danses

Nou material per a educadors del temps lliure dels infants. Cançons per a colònies, excursions, focs de camp. Centres d'interès

A càrrec de:
Noé Rivas
Toni Giménez

3462 EDUCACIÓ FÍSICA DE 3r. A 6^è(Aprofundiment)

Esquema i consciència corporal
Coneixement i possibilitats del cos.
Tècniques corporals: ritme, relaxació, expressió corporal, mim, respiració.
Influència de l'Educació Física en el desenvolupament intel·lectual del nen.
Moviments bàsics fonamentals: locomotor, no locomotor
Coordinació ull-mà, ull-peu.
Habilitats físiques: resistència, força i habilitat
Joc: anàlisi i fonaments de la seva importància educativa.

A càrrec de:
José Manuel Aja

3472 DIDÀCTICA DELS ESCACS II (Aprofundiment)

Aquest curs està especialment adreçat a aquells mestres que ja han realitzat algun altre curs de didàctica dels escacs o bé que, per haver treballat aquesta matèria a l'escola, disposen d'una àmplia experiència pràctica.

En síntesi el contingut del curs serà el següent:

- Intercanvi d'experiències realitzades: sessions de debat
- Programació de cursos avançats (2n. curs a l'escola): temes a tractar i metodologia a seguir
- Formació del propi mestre a nivell jugador-ensenyat
- Els escacs de competició: tipus de competició i sistemes de joc, reglament, valoració del fet competitiu (educació esportiva), etc.

Al final del curs es donarà bibliografia així com material escrit i gràfic sobre el tractat.
La majoria de les sessions del curs seran teòriques i pràctiques.

A càrrec de:
Enric Oliver

3481 PSICOLOGIA DEL NEN DE 8 A 12 ANYS

- Domini del cos, habilitat, força, capacitat d'inhibició de l'acció.
- Aprenentatges fonamentals propis de la nostra cultura: lectura, escriptura, càlcul, llenguatge.
- Adquisició dels conceptes necessaris per a la vida quotidiana. Les operacions mentals que permeten realitzar accions concretes: orientació temps espai, construir, transformar, preparar, entendre relacions.
- Aprenentatge de la comunicació social en el grup d'iguals. El pas cap a l'autonomia, el judici moral. Adequació al rol sexual propi.
- Desenvolupament de la personalitat.

A càrrec de:
Salvador Auberní

Recomanem especialment als mestres d'aquesta secció, els cursos:

- 2441 ESTRUCTURA DE LA CIUTAT
2462 TEATRE
4441 CIÈNCIES SOCIALS A EGB
4432 CONTINGUTS DE BIOLOGIA

que trobareu especificats al lloc que els correspon segons el número.

Secció 4. (12-14 anys)

I HORA

9.30 - 11

4121—SITUACIONS I EXPERIÈNCIES A LA CLASSE DE MATEMÀTICA: GEOMETRIA I MESURA —5^a a 8^a—

La idea central és veure com podem fer, a partir dels programes clàssics, una geometria activa i renovadora centrada en l'experimentació i l'observació.

- Aspectes de geometria plana: equivalències i transformacions
- Dificultats de la mesura geomètrica. Instruments de mesura. Aproximació i error
- Descomposició de cossos geomètrics: volums

A càrrec de:
Isabel Batlle
Carme Burgués
Josep Partegàs
del Grup "Periòdica Pura"

4138 NATURALS A SEGONA ETAPA

Doble durada: 9.30 a 1

En aquest curs es presenta una programació alternativa en la que s'integren diverses branques de la ciència.

Aquesta programació es el resultat de l'experiència portada a terme en diferents escoles i està basada en el mètode del descobriment. La treballarem de forma experimental al voltant d'aquests tres punts:

- La llum i la calor i la seva influència en els éssers vius; algunes relacions entre ells mateixos.
- Els tres medis on viuen els éssers vius: sol, aire, aigua.
- Ecologia i energia

NOTA: En matricular-se a aquest curs cal pagar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:
Mariona Fradera
Luïsa Viladomiu
Anna Vila
Angels Ferrer
Albert Serrat

4139 TÈCNIQUES I RECURSOS PER A UNA PROGRAMACIÓ DE CIÈNCIES NATURALS

Doble durada: 9.30 a 1.

En aquest curs, eminentment pràctic, es pretén arribar a muntar una programació de ciències naturals de 2ª etapa, partint d'una metodologia activa i de la integració de les ciències:

- Importància de la motivació a la classe
- Treball al camp i al laboratori
- Experiències dirigides i sense dirigir
- Mètode científic
- Elaboració de projectes

— Tècniques per endreçar i classificar mostres

— Les visites com a eina de treball

— Programació de naturals a partir de la ciència integrada

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:

Angels Ferrer

Mariona Fradera

Albert Serrat

Anna Vilà

Lluïsa Viladomiu

4141—PRETECNOLOGIA: L'ESCOLA I EL MÓN DEL TREBALL

Definició de l'àrea i objectius

Metodologia i tècniques de treball

Pràctiques de taller

Investigació del medi

Visites a centres de producció

El professional a l'escola

Propostes de programació

Connexió amb les altres àrees

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de: Grup de treball de Pretecnologia de l'Associació de Mestres "Rosa Sensat"

Coordinat:

Pere Pinós

4148—DIDÀCTICA DE LES CIÈNCIES SOCIALS A 7º-18º EGB

Treballem a partir de grans temes:

Agafant diversos moments històrics des de l'antiguitat fins els nostres dies. Intentan lligar geografia històrica, antropologia, economia i tots aquells aspectes que es poden incloure dins les ciències socials.

A càrrec de:

Antonia Hernandez

Joan Pagès

Marta Passola

Isabel Ribas

4151 INICIACIÓ AL DIBUIX TÈCNIC

Aquest curs vol ajudar el mestre de Plàstica d'EGB a introduir el Dibuix Tècnic d'una manera senzilla, entendadora i respectuosa amb el treball creatiu propi de la matèria.

- Fonaments del dibuix tècnic: eines adequades, nocions bàsiques, traçats senzills. Tot és digne d'ésser dibuxat.
- Exercicis de línia i color: tècniques diverses
- Exercicis de superfícies, color i textures: Jocs d'imaginació en el pla
- Visió plana d'un volum: vistes en dièdric. Exercicis per ajudar a veure un volum en el pla (alçats, plantes i perfils) Perspectives axonomètriques i còniques

A càrrec de:

Narcisa Sala

4181 L'ESCOLA, MEDI EDUCATIU PER A TOTS. COM INTEGRAR-HI EL NOI/NOIA AMB DIFICULTATS

- L'escola com a possibilitadora de diferents situacions educatives, per al màxim nombre de nois i noies
  - El projecte educatiu
  - Educació integral. Ensenyament adaptat a la realitat de l'alumne
  - Característiques de la institució escolar. La seva incidència en el fracàs escolar
- L'observació sistemàtica com a eina educativa
  - Característiques psicopedagògiques dels diferents nens i nenes d'una escola
  - Anàlisi de les dificultats habituals detectades a l'escola (del nen que no aprèn al nen disminuït)
- Prevenir la dificultat. Entomar la dificultat
  - Tasques de prevenció en cada cicle escolar
  - Ajudes concretes en el marc escolar:
    - Les aules especials
    - Aprendentatge individualitzat a l'aula
- Els disminuïts sensorials a l'escola:
  - Problemàtica de la integració
  - Ajudes concretes
- Els disminuïts físics a l'escola:
  - Problemàtica de la integració
  - Ajudes concretes
- Problemàtiques de la dissociabilitat
  - Característiques del noi/noia amb problemes de conducta social en cada cicle
  - L'escola i el barri
- Serveis complementaris d'ajuda a l'escola
  - Els equips multiprofessionals
  - Els equips sòciopsicopedagògics municipals

Coordinen:

Jaume Funes

Mariona Trabal

Anna M. Roig

Recomanem als mestres d'aquesta secció el curs:

3118 EXPRESSIÓ ORAL

que trobareu especificat al lloc que li correspon segons el número.

ESTACIÓ DE CÍVICA**4211—EL TEATRE COM A GÈNERE LITERARI**

Participaran en aquest curs:

- El teatre català del segle XX. Enric Gallén.
- Creació del text teatral. Visió de l'autor. Jordi Teixidor.
- Un membre del grup "La sinia", que explicarà les experiències dels muntatges teatrals pensats per representar davant els nois i noies de segona etapa
- Un crític teatral

Hem pensat aquest curs per aquells mestres que treballen el teatre com a gènere literari a la segona etapa d'EGB

Coordina:

Grup de treball de llengua

Secció IV, de l'Associació de mestres "Rosa Sensat"

4228—INICIACIÓ A LA DIDÀCTICA DE LA MATEMÀTICA A 7è i 8è

Presenta els continguts bàsics d'aquests nivells i ofereix els instruments didàctics necessaris juntament amb les principals idees d'una línia pedagògica.

- Una metodologia motivadora
- L'espai i les seves representacions
- La mesura: racionals i reals
- Nombres i desplaçaments: els enters
- Matematització de situacions
- Sortides i altres instruments didàctics
- Les funcions
- Què hauríem d'assegurar en acabar vuitè?

A càrrec de:

Joaquim Giménez
de Periòdica Pura

4248—DIDÀCTICA CIÈNCIES SOCIALS A 7è i 8è

Els professors i el programa, són els mateixos que els del curs 4148

4261 DANSA CATALANA AL CICLE SUPERIOR

- Punts bàsics de la dansa popular catalana
- Danses que encara es ballen
- Situació històrica
- Aplicació a l'escola

A càrrec de:

M. Josep Serra
de "El Sac de Danses"

4271 L'EDUCACIÓ CÍVICA A L'ESCOLA

Què és l'educació cívica

Aspectes a treballar a les diferents edats

Coordina: Carme Sala

4281 PREVENCIÓ DE LES DROGODEPENDÈNCIES A SEGONA ETAPA d'EGB

Aquest curs es basarà en l'exposició d'un programa que ha estat elaborat per un grup interdisciplinar d'investigadors de l'ICE

Està dirigit a mestres que ja hagin fet algun curs sobre drogodependència, ja que es pretén que el programa pugui ser posat a critica i debat

- Algunes qüestions controvertides sobre l'educació escolar com a mesura preventiva
- El paper del mestre
- Línies generals del programa
- Objectius i mètodes
- Exposició i debat sobre activitats que es proposen com a preventives

A càrrec de:

Ramon Mendoza

Araceli Vilarrassa

Xavier Ferrer

Recomanem especialment als mestres d'aquesta secció, els cursos:

3261 PROGRAMACIÓ DE L'EDUCACIÓ FÍSICA**5243 ASPECTES SOCIALS, POLÍTICS I ECONÒMICS A LA CATALUNYA CONTEMPORÀNIA****5245 INTRODUCCIÓ A L'ANTROPOLOGIA****5248 CONEIXEMENT DE LA CIUTAT**

que trobareu especificats al lloc que els correspon segons el número.

4318—DIDÀCTICA DE LA LLENGUA I LA LITERATURA

- Organitzarem les sessions a partir de la discussió sobre els objectius que volen assolir en cada un dels aspectes que treballarem a la classe de llengua, i la presentació d'experiències concretes. Tractarem els aspectes següents:
  - La llengua i la literatura a la 2ª etapa. Relació amb les altres matèries
  - Pràctica de l'expressió oral i escrita
  - La literatura: la rondalla, el teatre, la novel·la i la poesia
  - Gramàtica
  - El llenguatge dels mitjans de comunicació

A càrrec de:

Grup de treball de llengua S. IV
de l'Associació de Mestres
"Rosa Sensat"

4319 COMUNICACION Y CREATIVIDAD. LO GESTUAL Y LO CORPORAL EN LA FUNCION COMUNICATIVA. EL TEATRO EN LA CLASE DE FRANCES LENGUA EXTRANJERA

Doble durada: 3.30 - 6.45

Cada sesión se compondrá de una experimentación seguida de una discusión colectiva.

- a) Ejercicios y juegos de comunicación, expresión y creatividad para profesores
  - Utilización y fabricación de máscaras
  - Improvisaciones colectivas e individuales
  - Juegos teatrales
- b) Intercambio de experiencias realizadas en el contexto escolar y aplicación en clase de los ejercicios experimentales con los profesores

Temas que saldrán a lo largo de estas discusiones

- El "niveau semi"
- La situación de comunicación
- La motivación
- El papel del profesor
- Las relaciones entre las nuevas perspectivas y los materiales didácticos actuales
- El papel de la gramática y de la fonética

A cargo de:

Bricolinguistes
Grupo permanente del Col·legi de Llicenciatxs

Grupo permanente del ICE de la
Universitat Central de Barcelona

Coordinadores del curso:
Inmaculada Saracibar
Gabriel Hormaechea

4331 DESCOBRIAM ELS MICROORGANISMES QUE ENS ENVOLVENT

- Mètodes d'observació microscòpica
- Medis de cultiu
- Els llevats del pa, de la cervesa i del vi
- Les bactèries de la llet i del iogurt
- Protozoos i algues unicel.lulars

A càrrec de:

Jordi Cañas
Ramon Oro
Joan Quiles

4332 EDUCACIÓ SEXUAL DE L'ADOLESCENT

- Descoberta del cos canviant en el noi adolescent
Descoberta del cos canviant en la noia adolescent
Relació sexual
Embaràs
Part

A càrrec de:

Rosa M. Pujol

4341—TÈCNIQUES DE LES CIÈNCIES SOCIALS

Diferents tècniques utilitzades per treballar les ciències socials:

- Utilització i confecció de mapes
- Murals
- Observació directa
- Observació indirecta
- Treball de textos
- Muntatges teatrals
- Audiovisuals

A càrrec de:

Antònia Hernández
Marta Passola
Isabel Ribas

4351 QUÈ PODEM FER DE PLÀSTICA A SEGONA ETAPA El curset és una proposta de treball per elaborar una programació adequada dels diferents cursos de 6th, 7th i 8th, segons les possibilitats de cada escola —hores de treball, diners disponibles per la compra de material— i la situació concreta del grup classe amb el que hem de treballar.

Aspectes que tractarà el curs:

- Objectius generals i específics dels treballs de plàstica
- Tècniques i mètodes de treball
- Temes o continguts que es poden treballar
- L'observació, l'expressió i la creativitat
- Organització del treball propi i dins la classe

El curs és adequat per a aquelles persones que fan o han de fer plàstica i voldrien tenir una programació adequada, encara que personalment es considerin amb poques possibilitats plàstiques.

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:

Núria Ferrer i Ginés

Recomanem especialment als mestres d'aquesta secció els cursos:

3372 DIDÀCTICA DELS ESCACS (Iniciació)

5341 HISTÒRIA DE CATALUNYA

5343 GEOGRAFIA DE CATALUNYA

que trobareu més específicats al lloc que li correspon segons el número.

IV HORA

5.15 - 6.45

4401 MÚSICA A SEGONA ETAPA

Objectiu principal: Interessar, fer conèixer i estimar la Música als nois i noies. Aprofundir els coneixements adquirits a la primera etapa

- Cant col·lectiu com a mitjà de participació total. Pràctica del ritme, la melodia i l'harmonia, mitjançant la cançó. Repertori
- Educació i vetlla de la veu
- Grafi-lectura musical (melodies senzilles, ritmes, temes de les obres programades per les audicions, etc.), mitjançant exercicis pràctics
- Història de la música a través dels instruments, les formes musicals, els autors. Interrelació amb d'altres matèries (història, geografia, llengua, ciències...)
- Història de la música a Catalunya. Paralelisme amb la d'Europa
- Audició (en disc o directe) de timbres instrumentals i vocals, ritmes i melodies. Coneixement de formes musicals bàsiques, d'autors, d'obres...

A càrrec de:
M. Teresa Giménez

4431 ESTUDI DE DOS ECOSISTEMES: EL BOSC I EL RIU

Estudi del bosc i les seves transformacions

Resultats de les transformacions

El riu com a ecosistema

Autorregulació

Manera de treballar-ho amb els nois

Sortida al bosc i al riu

A càrrec de:
Teresa Franquesa
Albert Pérez Bastardes

4432 CONTINGUTS DE BIOLOGIA

- Funcionament del microscopi
- La cèl·lula
- Teixits vegetals i animals
- Reproducció sexual i assexual
- El cos humà: funcions vitals

A càrrec de:
Jordi Cañas
Ramon Oró
Joan Quiles

4441 LES CIÈNCIES SOCIALS A EGB

Objectius i criteris metodològics de l'ensenyament de les Ciències Socials.

El paper del medi en l'ensenyament de la geografia i de la història

Recursos per a la introducció de l'espai i del temps

La programació del cicle mig: la localitat, la comarca, Catalunya.

La programació del cicle superior: Espanya, les activitats de l'home a través de la història i de la societat contemporània.

Plantejament didàctic d'algún tema de cada cicle.

A càrrec de:
Joan Pagès i Blanch

Recomanem especialment als mestres d'aquesta secció el curs

3472 DIDÀCTICA DELS ESCACS (Aprofundiment)

que trobareu més específicat al lloc que li correspon segons el número.

MONOGRÀFICS

Els que tenen *, són directament aplicables a l'escola.
Els que tenen **, no tenen límit d'alumnes.

I HORA

9.30 - 11

5101 FLAUTA 1

- * Tècnica de la flauta:
respiració
digitació
formes d'atac
- * Lectura de partitures rítmiques i melòdiques
- * Cançons senzilles per a flauta
- * Conjunció de diferents veus

NOTA: *Els alumnes cal que portin una flauta soprà.*

Si s'ha de comprar, hauria de ser una flauta soprà amb digitació barroca (Moeck o Stanesby Junior)

A càrrec de:
Manuel Artigues

5102 FONIATRIA

Tècniques necessàries al mestre per a una bona impostació de la veu

- * Respiració
- * Relaxament
- * Ressonàncies
- * Fonació
- * Articulació
- * Vocalització

A càrrec de:
Montserrat Pueyo

5103 MÚSICA TRADICIONAL

Curs tècnic d'introducció

- * Estudis i investigacions
- * Valoració ideològica del so i de la música tradicional.
- * El repertori tradicional i la seva vinculació a la vida de l'home.
- * Substància musical. Anàlisi i formes.
- * Altres punts d'etno-musicologia; variabilitat, sistemes de transmissió, agents, etc.
- * Instruments.

A càrrec de:
Josep Crivillé

*5111 SIGNES, LLENGUA I CULTURA

- * Sistemes de signes
- * Origens de la semiòtica
- * Concepte general de signe
- * Els sistemes de signes
- * Els nivells d'estructuració:
  - a) sintàctic
  - b) semàntic
  - c) pragmàtic
- * Les classificacions dels signes
- * Els signes no verbals i la comunicació no verbal
- * El signesverbals
- * El problema del significat
- * Perspectiva pedagògica de la semiòtica

A càrrec de:
Sebastià Serrano

5112 • CORRECCIÓ FONÈTICA DEL CATALÀ, PER A NO CATALANO-PARLANTS

Aquest curs va adreçat als mestres que ensenyen català a no-catalanoparlants. Pretenem donar-los a conèixer un mètode per corregir amb eficàcia els defectes de pronúncia dels seus alumnes a partir de Cicle Mitjà.

- * Iniciació a la Fonètica
- * Diferents mètodes de correcció fonètica
- * El mètode Verbo-Tonal de correcció fonètica:
  - * Principis generals
  - * Elaboració de fitxes de correcció

(No cal cap coneixement de fonètica)

A càrrec de:
Montserrat Dalmau
Montserrat Miró
Dolors Molina
Rosa Maria Nadal

5113 • LLENGUA: EXPRESSIÓ I CREATIVITAT

Ampliació de les propostes treballades al curs 5211 que es recomana d'haver fet abans.
Possibles treballs de creació i recreació a partir de la lectura de:

- * poemes
- * contes
- * novel·les
- * pel·lícules
- * còmics
- * fotonovel·les

S'intentarà d'arribar a propostes concretes per mitjà del treball realitzat durant el curset

A càrrec de:
Ramon Besora
Mercè Fluvia

5114 LA BIBLIOTECA A L'ESCOLA

Organització i aprofitament de la biblioteca escolar

- Lloc i material necessari. Adquisició, selecció i tractament dels llibres. Llibres d'imaginació i il·lustrats de coneixements.
- Com catalogar i classificar llibres i revistes. Buidat d'articles
- Documents gràfics: retalls de diaris, gravats, làmines...
- Audiovisuals: pel·lícules, diapositives, discs, cassettes,...
- Préstec a la classe i individual als nois
- Funció de la biblioteca a l'escola

A càrrec de:

Concepció Martínez
Rosa Mut

5115 • APRENENTATGE DE LA LECTURA I L'ESCRIPCIÓ SEGONS EL METODE GLOBAL

A càrrec de:

Seminari d'aprenentatge de la lectura i l'escriptura
de l'ICE de la UAB

5121 ESTUDI FORMAL DELS JOCS: CUB DE RUBIK, DAMES, OTHELLO, HEX

El cub per fora.

El cub per dins

Combinatòria

Dimensions del cub

Moviment i operacions d'una cara

Tots els moviments i operacions possibles

Ordenació del cub

Introducció a l'anàlisi formal d'un joc d'estratègia

Estudi dels jocs: Dames, Othello, Hex

Disseny de jocs i jocs recentment dissenyats

A càrrec de:

Joaquim Fonoll
Carles Vivancos

5131 • EL SERVEI DEL MENJADOR EN L'ESCOLA PÚBLICA I PRIVADA

Dirigit a responsables de la mitja-pensió, per formar un grup de treball

- Sistemes de funcionament de la cuina: —menjar de casa, —personal a càrrec de l'escola, —empresa autònoma, —menjars pre-cuinats, —cuina central.
- Higiene: —locals, —personal, —circuits.
- Perfil del responsable de la mitja-pensió de la privada. Junta de menjador: —relació amb l'equip pedagògic de l'escola, —gestió i economia alimentària (intercanvi d'experiències)
- Necessitats nutricionals dels escolars: —ració tipus, gramatge i quantificacions, —intercanvi de menús.
- Responsabilitat de la mitja-pensió en l'educació nutricional:
—experiències (producció, elaboració, investigació), —altres activitats (xerrades als mestres, als pares), —perfil del monitor (menjador i espai).

A càrrec de:
Pilar Cervera

5132 OBSERVACIÓ I ESTUDI DELS OCELLS

Aprenent a observar

- El Món dels Ocells
- Els Ocells dels Països Catalans
- Eines i Mètodes d'Estudi
- Projectes i Treballs a l'Escola

A càrrec de:
Francesc Giró
Josep Vilalta

5134 ECOLOGIA

Introducció

Organisme i medi: autoecologia

Factors ambientals: llum, temps, calor

Ecosistema: descripció

Funcionalisme de l'ecosistema: fluxes d'energia

Funcionalisme de l'ecosistema: cicles de nutrients

Dinàmica de l'ecosistema: successió

L'home i la biosfera

A càrrec de:
Lluís Ferrés
del Dep. d'Ecologia de la UAB

5139 • ESTUDI I TREBALL PRÀCTIC DE CIENCIES NATURALS A LES INSTAL·LACIONS DEL PARC DE LA CIUTADELLA I A L'AQUARI

Doble durada: 9.30 a 1.

Aquest curs es farà al Museu de Zoologia, Jardins de la Ciutadella, Parc Zoològic, Aquari de la Barceloneta. El primer dia, us trobareu ja al Museu de Zoologia, Passeig dels Til·lers s. n., (Parc de la Ciutadella).

Visita comentada al Museu de Zoologia

Visita a l'Apiari del Museu i treball pràctic al laboratori de taxidèrmia

Treball teòrico-pràctic sobre conservació.

Visita comentada (botànica i ornitologia) als Jardins de la Ciutadella

Audiovisual referit a: "Funcionament del Parc".

Comportament i reproducció

Visita a les instal·lacions del Parc Zoològic.

Visita a l'Aquari de la Barceloneta.

Visita comentada al Museu de Geologia, Paleontologia i Petrologia pràctiques.

Cloenda amb l'assistència de tot el professorat.

Analisi de l'aplicació a l'Escola.

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 600 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:

L. Arté	J. Gosálbez
J. Català	A. Marjanedas
C. Curto	A. Masriera
O. Escolà	R. Nos
S. Filella	J. Notí
T. Gaspar	C. Prats

Departament d'Educació del Museu de Zoologia

5141 INTRODUCCIÓ A L'ECONOMIA

- L'economia és una ciència social
- Producció i distribució de la renda i la riquesa
- El mercat. La competència. El monopol
- L'excedent i el creixement econòmic
- El progrés tècnic
- La política econòmica. El pressupost de l'Estat
- Les relacions econòmiques internacionals
- El capitalisme modern. Les crisis
- La crisi econòmica a Europa
- La crisi econòmica a Catalunya i Espanya

A càrrec de:

Muriel Casals

5142 • ELS MUNTATGES AUDIOVISUALS A L'ESCOLA: ELABORACIÓ

Objectiu: Introducció a l'elaboració i la utilització dels muntatges audiovisuals i les diverses possibilitats que s'ofereixen en el marc educatiu.

Elaboració, al curs mateix i amb les persones que s'hi hagin inscrit, d'un muntatge audiovisual

Contingut: Riquesa d'elements educatius que comporta l'elaboració d'un muntatge audiovisual a la classe

Elements teòrics i tècnics que cal tenir en compte quan elaborarem un muntatge audiovisual

Metodologia: Distribuirem la durada del curs en dues parts:

1ª part: anirem seguint pas a pas tot el procés d'elaboració d'un muntatge en grup, i subratllarem els elements educatius que inclou cadascuna d'aquestes etapes

Connectats amb aquestes etapes anirem oferint els elements teòrics i tècnics que cal tenir en compte. D'aquests elements, uns els explicarem, mentre que d'altres els donarem en fulls multicopiats

2ª part: Projecció ivaluació dels diferents muntatges elaborats durant la primera part del curs

Aquesta metodologia comporta treballar en petits grups, que es formaran el primer dia del curs

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:

Joan Busquets i Prat

5143 * NATURALEZA, HOMBRE, CULTURA

Introducción a la antropología cultural

Antropología cultural y otras ciencias del hombre. Límites, afinidades, contrastes.

Perspectivas pluridisciplinares.

El concepto de cultura: herencia genética y herencia social. Cultura, conducta y símbolos.

La cultura como mecanismo de adaptación. La causalidad cultural.

Ecología, demografía, tecnología. "Artes de subsistencia".

Organización de la producción. Relaciones de propiedad. La distribución y el intercambio.

La naturaleza del parentesco. La prohibición del incesto. El matrimonio. La familia y la unidad doméstica. Los grupos de filiación. La alianza matrimonial.

Control social y organización política en las sociedades de bandas. Las sociedades tribales segmentarias. El caudillaje. El Estado.

Magia y religión. Herencias y prácticas individuales. La brujería. Creencias y prácticas comunitarias. El totemismo. La religión como sistema de símbolos.

Movimientos de salvación de los grupos oprimidos. La idea del milenio. Los primeros brotes de nacionalismo.

A cargo de: Ramón Valdés del Toro

5147 ECOLOGIA URBANA. LA CIUTAT I EL SEU MEDI

Doble durada: 9.30 a 1

L'objectiu és donar uns coneixements i propostes de treball a l'escola sobre el Medi Urbà i el coneixement de la ciutat de Barcelona. La ciutat, el seu metabolisme, els problemes derivats d'un mal planejament les alternatives

- El medi urbà
- El creixement de la ciutat
- Les zones naturals i els parcs
- El metabolisme de la ciutat
- L'algua
- L'atmosfera
- Neteja i residus sòlids
- La contaminació per agents físics
- Visita a la depuradora d'algues residuals i a la incineradora de residus
- El paper de l'administració

A càrrec de:

Tècnics municipals del Medi Ambient

5148 CONVERSES MUSOGRAFIQUES

Doble durada: 9.30 a 1

Aquest curs es farà al Museu d'Art de Catalunya, Mirador del Palau s. n. Palau Nacional. Parc de Montjuïc.

El primer dia us trobareu ja allà mateix.

Museus d'Art d'arreu del món.

Factors de deteriorament de les obres d'art.

Tallers d'Erill la Vall.

Restauracions: Sant Mateu, procedent de Gandia, retaule de Tamarite de la Litera, de Sant Agustí, de Jaume Huguet...

Pel·lícula del procés d'arrencament de les pintures murals del Monestir de Pedralbes.

La secció romànica del M. A. C.: muntatges 1934-1981.

Departament tècnic. Sales de reserva.

Departament d'Educació

Col·loqui de cloenda

A càrrec de:

Departament d'Educació del Museu d'Art de Catalunya

5149 BARCELONA HISTÒRICA I PAISATGE

Doble durada: 9.30 a 2.

Aquest curs es farà al Museu d'Història de la Ciutat, c/del Veguer s.n.

El primer dia ja us trobareu allà mateix.

Visites al Museu d'Història de la Ciutat i entrega de material.

Estudi de la Plaça Nova i Av. Catedral fins la plaça Antoni Maura.

Treball pràctic

Estudi del Pia de Palau.

Estudi del Parc de la Ciutadella

Treball pràctic

Estudi de la Plaça de Catalunya.

Estudi de Pedralbes.

Visió panoràmica del Turó de la Peira.

Conclusions i presentació del treball pràctic.

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 600 ptes. en concepte de material.

Cal portar màquina de retratar amb un carret de 20 fotografies en blanc i negre.

A càrrec de:

Camil.la Gonzalez

Núria Carreras

5151 INICIACIÓ A LES PUNTES DE COIXÍ

Mig punt

Punt de teixit o sencer

Tul de mig punt o sencer

Punt d'aranya

NOTA: Cal portar un coixí, 40 boixets i tisores.

A càrrec de:
Isabel Balcells Tarragó
Núria Cuixart Vallhonrat

5152 PUNTES AL COIXÍ A L'ESCOLA (aprofundiment)

NOTA: Cal portar un coixí gran, 100 boixets i tisores.

A càrrec de:
Maria Teresa Orquin Gustems

5153 MANIPULACIÓ DE TITELLES

Manipulació de titelles: de pal, de guant, d'elements diversos.

Tècnica de manipulació a partir de l'estudi de les possibilitats del titella (cal portar-lo ja fet). Construcció i realització d'un muntatge.

A càrrec de:
Jordi Pujol, de "Marduix"

5154 TAPÍS

Curs dedicat a aquelles persones que ja han fet iniciació i aprofundiment.
Construcció de tapissos.

Informació de disseny referent al tapís.

Teixir tapissos en grups de 8 o 10 alumnes.

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal donar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:
Carles Delclaux

5155 EL DIBUIX ARTÍSTIC I LA SEVA APLICACIÓ A L'ESCOLA

- Teoria i pràctica
  - Breu repàs a la història del dibuix, de la prehistòria al segle XX.
  - Dibuix al traç, plomejat i a la taca.
  - Materials de treball: llapis de grafit, ploma, pinzell, carbonet, sanguina, ceres, llapis de colors, retoladors.
  - Aplicació i pràctiques: la línia, textures, composició, formulació de l'espai, ritme, natura viva, natura morta, expressió gràfica, la figura humana.
  - Creativitat i observació.
  - Visita al museu Picasso.
- Curs pràctic amb sortides fora l'aula i alguna visita a museus.

A càrrec de:
Manuel Puig i Cuxart

5156 TÈCNIQUES D'IMPRESSION

- Dits
- Cartró
- Papers arrugats
- Esponja

- Cordills
- Monotip
- Linoleum
- Cautxú

NOTA: Cal portar tisores.

En matricular-se a aquest curs, cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:
Enric Milà

5157 TALLA AMB FUSTA

- Coneixement de la fusta
- Fustes dures i toves
- Iniciació a la talla
- Les eines (gúbies) i el seu maneig
- Afilament. Moles i pedres d'oli
- Figures, relleus, etc...
- Poliment
- Encerat i envernissat

NOTA: Els alumnes cal que portin un joc de gúbies i llapis.

En matricular-se a aquest curs cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:
Enric Gelpi

5159 NOCIONS BÀSIQUES DE LA TÈCNICA DE LA CERÀMICA

Doble durada: 9,30 a 1

*Aquest curs es farà al Museu de Ceràmica, Mirador del Palau s.n. Palau Nacional. Parc de Montjuïc.
El primer dia us trobareu ja allà mateix.*

Nocions bàsiques de tècnica ceràmica.

Iniciació pràctica al modelat per diversos procediments manuals.

Preparació de terra de color blanc (engalba).

Terres de colors.

Transformacions: textures, incisions, relleus, deformacions, etc.

Motilles senzills.

La culta.

Preparació i aplicació de vernís de colors a les peces realitzades al Museu de Ceràmica. Visita comentada. Comentari i possibilitats didàctiques.

Cada alumne haurà de dur: Davantal, escuradents o desbastador, buidador, punxó, ganivet de cuina, pinzell del 0 i del 12. (Aquest material es pot portar el primer dia a classe, o bé demanar-lo allà mateix, per tenir-lo l'endemà.)

NOTA: Per matricular-se a aquest curs, cal abonar 600 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:
M. Dolors Giral

5161 • EXPRESSIÓ CORPORAL

- Autocontrol
- Ritme
- Mim

- Expressió dirigida
- Expressió lliure

El curs està orientat, especialment, a facilitar als mestres un treball de desbloqueig personal i a adquirir confiança en les pròpies facultats d'expressió corporal. Bona part dels exercicis poden adaptar-se a la pedagogia escolar.

A càrrec de:
Anton Font

5162 DANSES D'ARREU DEL MÓN

Aquest curs està programat i dirigit a dansaires, mestres i animadors,... interessats en descobrir diverses danses populars de repertori internacional, amb la finalitat d'una ràpida realització i adhesió dels participants a la dansa, fent que el grup descobreixi la joia d'una acció i manifestació col·lectiva.

NOTA: Es recomana que els alumnes dominin els passos bàsics i més corrents de la dansa.

A càrrec de:
Mariona Cortès

5163 • INICIACIÓ A LA DANSA A L'ESCOLA

- Coneixement i situació del cos en l'espai
- Moviments inconscients
- Improvisacions individuals i col·lectives
- Gimnàstica jazz

L'objectiu és arribar a una dimensió artística a través del treball corporal.

A càrrec de:
Àngels Batallé

5169 TÈCNIQUES BÀSIQUES DEL MOVIMENT

Doble durada: 9,30 a 1

- Descoberta, coneixement: domini de les possibilitats extemes del cos individual
- Descoberta, coneixement: domini del funcionament intern del cos individual:
  - Pulsació del cor
  - Respiració
  - Circulació
  - Tò muscular
- El cos en relació amb el món extern:
  - Espai
  - Temps
  - Sentits
  - Energia
  - Moviment
- Relació cos individual - cos col·lectiu
- Joc individual i joc col·lectiu
- Aproximació del cos adult al cos originari

A càrrec de:
Rosalia Conesa i Sans

5171 • LA PEDAGOGIA FREINET, AVUI

Una visió actual de les bases pedagògiques del MCEP (Moviment Cooperatiu d'Escola Popular) i dels seus plantejaments més recents.

- Fonaments ideològics i pedagògics del Moviment d'Escola Popular
- L'Escola Freinet de Vance. Reportatge d'una visita realitzada l'any 1980 pel Grup Territorial de Barcelona
- "Escola Viva". Què vol dir? Com la plantegem? Quines tècniques i quins instruments hi introduïm?
- Funció psicobiològica de l'expressió infantil. Les seves parts: afectiva, comunicativa i cultural. Presentació del documental "Tras la ventana" i diferents treballs dels nens
- La investigació del medi com a coneixement crític de la realitat. Una lectura alternativa del medi. Presentació i debat de dues experiències.

A càrrec de:
Grup del Moviment Cooperatiu d'Escola Popular

5172 EDUCACIÓ D'ADULTS A CATALUNYA: MARC I FONAMENTS

- Història de l'Educació d'Adults a Espanya i Catalunya
- Fonts tècniques i metodològiques
- Psicopedagogia i teoria de l'aprenentatge de l'Adult
- Metodologies generals i específiques del treball amb adults

A càrrec de:
Héctor Santcovsky
Miquel Casanovas
Ramon Flecha
Pedro Acebillo
Fernando López

5173 ANÀLISI DE DIFERENTS EXPERIÈNCIES DE TEMPS LLIURE

L'objectiu del curs és, a partir de la reflexió de les principals experiències de temps lliure a casa nostra, dibuixar els equipaments i models d'acció més vàlids avui:

Bellvitge: un centre polivalent a ritme diari que acull a un miler de nens.

Ludoteca La Guineu: un equipament central en la joguina en un espai escolar del barri de la Prosperitat.

La Coordinadora d'espectacles infantils als barris: La coordinació d'una quarantena de barris per a la realització de l'animació de carrer.

Can Girona: Estades agràries i d'aproximació de grups de joves a partir de la xarxa d'Instituts i Escoles Professionals.

Casals d'estiu a Barcelona: un espai educatiu a l'estiu per descobrir la ciutat.

A càrrec de:
L'equip de l'Institut Municipal d'Animació i Espai

5181 • PREVENCIÓ I TRACTAMENT DE LA DELINQUÈNCIA JUVENIL A CATALUNYA. MESURES DE TRACTAMENT

Anàlisi sociològica: fenòmen i causes de la delinqüència. Situació actual.

Anàlisi psicològica de les manifestacions de la delinqüència.

Privació de llibertat: reclusió i conseqüències

Problematika de les presons de menors

Tractament post-penitenciari
Prevenció primària i detecció precoc

A càrrec de:
Ramon Crespo
Jordi Estivill
Montserrat Tohà
de l'I. R. E. S.

5182 • EDUCACIÓ SOBRE LES DROGUES. NIVELL I

- Anàlisi de dades de recents sobre el consum de drogues en els escolars de Barcelona
- Conceptes bàsics
- Efectes de les drogues més utilitzades en el nostre medi
- Factors que originen l'abús de les drogues
- Mesures preventives de caràcter social, legal i sanitari. Legalització de la cannabis?
- Actuació amb els alumnes consumidors
- Proposta dels objectius preventius per a l'EGB
- Anàlisi de les experiències realitzades a Barcelona
- Propostes metodològiques per a l'EGB
- La coordinació dins del claustre i amb els pares d'alumnes

A càrrec de:
Ramon Mendoza
Laura Fernández
Inmaculada Mayol
Teresa Salvador

5183 • L'ADQUISICIÓ DEL LLENGUATGE INFANTIL

- Elements teòrics. Una anàlisi funcional del llenguatge.
- El desenvolupament del llenguatge i la comunicació en el nen petit.
- Preursors de la forma, el contingut i l'ús. Estudi dels aspectes fonològics, semàntics i funcionals del primer llenguatge del nen.
- L'etapa de les primeres frases. Desenvolupament de la sintaxi
- El llenguatge i l'aprenentatge. Formes d'interrelació al parvulari. El llenguatge a l'etapa pre-escolar
- Alteracions del llenguatge a les primeres etapes. Trastorns més comuns. Actuacions de l'escola i de la família
- El problema del bilingüisme durant l'adquisició del llenguatge.
- La prevenció i la intervenció davant dels problemes de comunicació i llenguatge del nen petit.
- Llenguatge i deficiència mental.

A càrrec de:
Maria José del Río

5184 • PSICOPEDAGOGIA PARA MAESTROS

- Psicología y psicopedagogía, desarrollo histórico
- Psicopedagogía y psicología evolutiva
- Aprendizaje y enseñanza
- La medición en psicología. Los tests en la educación
- Teoría psicológica y educación: Piaget

- Teoría psicológica y educación: teorías del aprendizaje
- El grupo clase. Maestro y alumno

A cargo de:
Felipe Yalkin Bronfman

5185 • TREBALL PSICOMOTRIU. METODOLOGIA DE PROGRAMACIÓ I REALITZACIÓ PRÀCTICA

- Concepte de Psicomotricitat
- Evolució del pensament:
- El nen i l'altre. Els objectes.
- La conceptualització de l'espai i el temps.
- El pensament i les seves funcions.
- Tècnica
- Programació: la psicomotricitat en la educació i la reeducació
- Realització pràctica
- Utilització de jocs i tècniques d'expressió
- Expressió plàstica i manipulació de materials.
- Verbalització i simbolització del treball psicomotriu.
- Anàlisi dels continguts treballats en relació als objectius programats.
- Relació del treball psicomotriu amb les àrees d'aprenentatge.

A càrrec de:
Maria Martínez i Vendrell
Xavier Vall

11.30 - 1

II HORA

5201 GUITARRA. PEDAGOGÍA DEL MÉTODO E. G. R. A. (ESCUELA DE GUITARRA "RAMON AYESTARÁN")

Aplicación de la técnica en Digitación e Interpretación de obras de: J. S. Bach, Sor, Carcassi, Savio, Bossios, Ayestarán y Fleury.

A cargo de:
Lola Gonella de Ayestarán

5203 AUDICIONS MUSICALS

- Exercicis previs a l'audició pròpiament dita.
- Exercicis d'atenció, retenció i memòria auditiva
  - Audicions musicals a l'EGB; la seva preparació, desenvolupament i conseqüències.
  - Informació i comentaris d'obres i instruments
  - Discografia i bibliografia.

A càrrec de:
Josep Cirvilié
74

5211 • LLENGUA: EXPRESSIÓ I CREATIVITAT

- Recursos i tècniques de motivació per a la creativitat, a l'expressió oral i escrita.
- La significació en els diversos tipus de llenguatge: verbal, icònic, gestual, acústic...
- Lectura i producció d'imatges.
- Elaboració del text col·lectiu.
- Estudi dels elements constitutius del conte.
- Muntatges audiovisuals.

A càrrec de:
Ramon Besora

5212 • LLEGIR PER CRÉIXER I CANVIAR

- La lectura d'imaginació a EGB
- Els àlbums d'imatges
- El conte popular
- El conte meravellós
- La narració fantàstica
- La narració amb protagonista humà
- Narracions per a adolescents

A càrrec de:
Teresa Colomer
Assumpció Lissón
M. Eulàlia Valeri
Enric Vilaplana

5221 • ELEMENTS PREINFORMÀTICS A L'EGB

En aquest curs es desenvoluparan aspectes didàctics del càcul, de la concepció de nombre i de la formació d'una consciència crítica en la utilització de la informàtica.

- Algorítmes de càcul
- Calculadores mecàniques
- Calculadores de butxaca
- Circuits lògics
- Gramatitzacions algorítmiques
- Calculadores programables i ordinadors
- Ensenyament assistit per ordinador
- El paper de la informàtica a l'escola

NOTA: Els aspectes tècniques de programació d'ordinadors seran tractats en el curs 5321

Coordina:
Ramon Cermeli

5241 ALLÒ QUE EL MESTRE VOL SABER D'ECONOMIA I NO S'ATREVEIX A PREGUNTAR

En aquest curs pretenem donar uns conceptes que creiem bàsics per comprendre una sèrie de fenòmens econòmics que es donen en l'actualitat (inflació, crisi). Així mateix tractarem d'alguns mecanismes que es poden utilitzar per a l'administració tant personal com d'una escola (lletres, crèdits...)

A càrrec de:
Jordi Sisquella
Teresa Udina
Lluís Vila

5242 • ESPORT I SALUT

- Treball i oci: l'esport en la nostra societat
- Aproximació històrica a l'esport i la seva relació amb la recerca de la salut
- L'edat cronològica i l'esport. L'esport com a fet de la vida i de la cultura
- L'esport en nadons i lleterons
- L'esport en la guarderia
- L'esport en la primera etapa (I)
- L'esport en la primera etapa (II)
- L'esport en la segona etapa
- L'esport en la adolescència
- Sessió d'avaluació, recapitulació i debat

A càrrec de:
Oriol Martí

5243 • ASPECTES SOCIALS, POLÍTICS I ECONÒMICS EN LA CATALUNYA CONTEMPORÀNIA

- Estat i problemàtica actual de la historiografia contemporània a Catalunya
- Problemes de la població: Camp - Ciutat
- Les classes dominants: clarificació, formes d'organització, expressió i actuació
- Les classes subalternes: clarificació, formes d'organització, expressió i actuació
- Actituds davant el fet nacional en el s. XIX
- Actituds davant el fet nacional en el s. XX
- La crisi polític-cultural de 1898
- La crisi polític-social 1931-1939
- Aproximació a un estudi concret: un poble, una ciutat, un barri
- Materials per al treball didàctic: la premsa, llibres de memòries, dades estadístiques.

A càrrec de:
Borja de Riquer

5244 LA HISTÒRIA DE L'ART A TRAVÉS DE LA PLÀSTICA

- Realització de murals esquemàtics, explicatius de l'Edat Mitjana, Renaixement, segle XIX i segle XX. Com era? (pintura, música, arquitectura, literatura, mitjans de transport...) Possibilitat de treball globalitzant amb socials. (Tempre)
- Anàlisi dels trets principals de les arts del Renaixement. Signes d'identificació
- Exercicis de memòria visual. Creació de nous personatges en el retrat renaixentista. (Col·lаж aquarel·la. Col·lаж i llapis de colors)
- Anàlisi dels trets principals de les arts al segle XIX. Creació de noves composicions impressionistes (paisatge)... Paper de l'artista al segle XIX (Tempre i col·lаж, oli, retoladors...)
- Possibilitat de generalitzar el mètode per altres èpoques. Edat Mitjana, segle XX... Còmic, dibuixos animats...
- Vistes a museus, que poden ajudar a retrobar nous signes d'identificació d'una època

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:
Narcisa Sala

5245 INTRODUCCIÓ A L'ANTROPOLOGIA

- Què és la antropologia? Diferents tipus de societats humanes.
- Cultura com a adaptació. Adaptacions tecno-ecològiques. Adaptacions socials. Adaptacions ideològiques. El punt de vista de l'antropologia.
- Els precedents dels estudis etnològics a Catalunya.
- El mètode etnogràfic a partir de la cultura material

A càrrec de:
M. Dolores Llopert
Llorenç Prats

5246 • EVOLUCIÓ HISTÒRICA DE LA LLENGUA CATALANA A L'ESCOLA

- De la desfeta de 1714 a la Guerra del Francès. (1714-1813). La política filipista. L'obra de Baldiri Reixach. La Reial Cèdula del 1768. La progressiva castellanització de la classe dirigent. El Bisbe Clement. Els precedents de la Renaixença.
- De la Gramàtica de Ballot a la Revolució de Setembre (1814-1868). La uniformització lingüística a tots els nivells de l'ensenyament. La resistència a la política oficial i les dificultats de la castellanització.
- Del manual de Salvador Genís a la fundació de la primera escola catalana (1869-1898). Els canvis que es produeixen en el període revolucionari. El català a l'escola, una reivindicació política. L'obra pionera de Flos i Calcat.
- De la creació de la Protectora a l'Assemblea de la U. C. de Tarragona (1899-1912). L'obra de les primeres escoles catalanes. Els primers passos de la Protectora.
- Els organismes oficials i la catalanització educativa.
- Abast de la política repressiva del Govern Central.
- La catalanització escolar a l'època de la Mancomunitat (1913-1923). Abast i influència de la proposta de l'Assemblea del 1912. Els canvis qualitatius d'aquest període. El paper dels grups polítics i sindicals. La incidència de "Nostra Parla".
- La catalanització de l'ensenyament a les institucions públiques. L'obra de la Protectora en aquests anys. El paper de l'Església.
- De la dictadura a la República (1923-1931). Abast de les mesures repressives d'aquests anys. La resistència a la castellanització. El paper d'alguns organismes privats. L'escola de pis al llarg del segle XX.
- L'obra de la República (1931-1936). El Decret de Bilingüisme. La Generalitat de Catalunya. El Patronat Escolar de Barcelona. La Federació de Mestres Nacionals de Catalunya. El Congrés de la Protectora de l'abril del 1936.
- L'obra de la República (1936-1938). El Decret de la Llengua de setembre de 1936. L'extensió de la catalanització educativa. L'actitud enfront de la llengua dels diferents partits o grups sindicals.
- L'època franquista. La repressió contra la llengua. El procés de castellanització, sobretot a partir dels anys 60. La resistència i els intents de represa.

A càrrec de:
Jordi Monés i Pujol-Busquets

5247 • ELS MUNTATGES AUDIOVISUALS A L'ESCOLA: PRESENTACIÓ DE MUNTATGES

Objectiu: Presentar al llarg de l'Escola d'Estiu diferents muntatges dels que existeixen en el terreny

educatiu, tot procurant respondre als diferents nivells i àrees de l'educació, així com també a les diferents tècniques d'elaboració i diferents mètodes d'utilització.

Contingut: Els diferents muntatges o sèries de diapositives que projectarem al llarg del curs vindran força condicionats pels participants, de manera que responguin el màxim possible als nivells i àrees en els quals treballen.

Metodologia: Abans de la projecció del muntatge:

- Presentació del muntatge
- Remarques especials a tenir en compte:

Després de la projecció del muntatge:

- Primer impacte
- Anàlisi del muntatge
- Elaboració d'unes pautes pedagògiques d'utilització (o revisió de les que suggereix el text que acompanya el muntatge)

A càrrec de:

Joan Busquets
Eulàlia Cirera

5248 • CONEIXEMENT DE LA CIUTAT

Anàlisi del procés de creixement de la ciutat de Barcelona

— De la Barcino romana a la metròpoli actual.

La xarxa urbana catalana: el paper de les ciutats mitjanes

Metodologia per a l'estudi d'un barri: el cas del Raval de Barcelona.

— Elaboració d'itineraris ciutadans.

A càrrec de:

Rosa Ascon
Estrella Casas
Xavier Suñol

5250 APROFUNDIMENT EN LA MANIPULACIÓ DE TITELLES

Aquest curs està especialment dedicat a aquelles persones que ja han treballat en la manipulació i estiguin interessades a elaborar un procés de muntatge per titelles

A càrrec de:

Jordi Pujol, de "Mardulx"

5251 • CONSTRUCCIÓ I ENLAIRAMENT D'ESTELS

L'objectiu d'aquest curs és donar a conèixer les possibilitats de l'estel com a joc, element de comunicació, instrument dins la fotografia aèria, la meteorologia..., dins i fora de l'escola.

- Origen i història
- Coneixement dels diferents models i estructures
- Coneixement dels diferents materials utilitzables
- Disseny d'estels
- Construcció
- Enlairement dels estels confeccionats
- Bibliografia

NOTA: Cal portar tisores

— En matricular-se a aquest curs, cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:

Josep Serra

78

5252 • EL DIBUIX A L'EGB

- La llum
- El pla:
  - Composició
  - textures
  - punt
  - línia
  - valors convencionals de la línia
  - exercicis deductius
  - simetria
  - dibuix del natural

NOTA: Cal portar: regle de 40 cm., llapis núm. 1 i 2 i goma

A càrrec de:

Enric Milà

5253 FOTOGRAFIA (Iniciació)

- Què és la fotografia?
- Passat, present i futur
- De la cambra obscura a les cambres actuals
- Construcció de cambres elementals
- Laboratori improvisat
- Heliogrames i fotogrames
- Òptica i Química
- Pel·lícules, papers i fórmules de revelat
- Les ampliacions
- Pràctiques de laboratori
- Ampliacions i fotomuntatges
- Estètica i composició
- Virats. Retoc i tractament finals

— Cal que els alumnes portin una capseta de cartró i tisores

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:

Antoni Picas
Pepita Pauné

5254—MACRAMÉ (Iniciació)

- Nusos
- Tècnica dels teixits nuats
- Punts bàsics

— Cal portar tisores

NOTA: En matricular-se a aquest curs cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:

Núria Cuixart

5255—MACRAMÉ II

Aquest curs està especialment dedicat a aquelles persones que ja han fet la iniciació.

— Cal portar tisores.

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:
Carme Moya i Simó

5256 • EL TEIXIT I EL TAPÍS A L'ESCOLA (Aprofundiment)

Aquest curs està especialment dedicat a aquelles persones que ja han fet la iniciació.
—Cal portar tisores i martell
NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:
Mercè Maganya i Trinchán

5257 TAPÍS

Aprofundiment

Concepte del color.
Llenguatge de les formes.
Solutions tèxtils
Diferents tipus de material

—Cal portar tisores.

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:
Carles Delclaux

5258 MODELATGE AMB FANG

- Coneixement del fang
- La plasticitat
- Les terres per modelar
- Tècniques de treball
- Les eines
- Objectes, relleus i figures
- Altres possibilitats

NOTA: Els alumnes cal que portin espàtules i un ganivet de cuina amb punxa.
En matricular-se a aquest curs, cal abonar 450 ptes. en concepte de material

A càrrec de:
Enric Gelpí

5259 • INICIACIÓ A LA DIDÀCTICA DEL CINEMA

- Presentació. Introducció a la lectura de la imatge
- Cinetisme i cinema
- Cinema i comunicació. Projecció
- Oficis i funcions cinematogràfiques. Projecció
- Panorama històric, situació actual i perspectives de futur
- Introducció a la praxis: aplicació del llenguatge cinètic a l'escola
- Cinema d'animació. Creació de ninots retallats. Projeccions
- Traslació de codis literaris a codis iconogràfics: creació d'un storyboard
- Traslació de codis literaris a codis cinètics a través de l'animació: creació de bandes dibuixades (Cine-Nic)
- Conclusions generals i projeccions

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:
Miquel Porter i Molix
M. Eugènia Llinàs
Joan Lorente

5261 • EXPRESSIÓ CORPORAL

El professor i el programa són els mateixos del curs 5161

5262 • ESCOLA, FESTA I DANSA POPULAR CATALANA

- La dansa com a element actiu de les festes populars
- Danses que encara es ballen: evolució històrica
- Festa i dansa a l'escola

A càrrec de:
Núria Fradera i Giró
Joan Serra i Vilamitjana
de "El Sac de Danses"

5263 • INICIACIÓ A LA DANSA A L'ESCOLA

La professora i el programa són els mateixos de curs 5163.

5264 GIMNÀSTICA JAZZ (Principiants)

- Exercicis de coordinació
- Ritme
- Agilitat
- Coreografies

A càrrec de:
Montserrat Prat i Bruxola

5265 MIM

En aquest curs es donen a conèixer una sèrie d'exercicis, tècniques i jocs corporals, a la fi de potenciar les possibilitats expressives de la persona i desenvoluparles en un món imaginatiu, el del mim.

A càrrec de:
Joan Faneca

5271 • LA HISTORIETA GRÀFICA (HG). INTRODUCCIÓ PER A MESTRES

- El llenguatge de la historieta gràfica
- Breu història de la historieta gràfica
  - Comentari d'historietes proposades pel professor i els alumnes
- La historieta gràfica a l'escola
  - La historieta gràfica, eina didàctica? Repàs del material existent
  - Els nens i el llenguatge de la HG. Problemes de recepció i de producció
  - Els nens i els missatges de la HG

- Els nens i la historieta gràfica:
  - Manipulació d'HG a classe
  - Producció d'HG a classe

A càrrec de:
Joaquim Aulaell

5272 • LES TÈCNIQUES D'IMPRESSIÓ I LES SEVES APLICACIONS

- Presentació de diaris escolars, BTs, llibres de textos lliures, etc., realitzats pels nens. Discussió de la seva finalitat pedagògica, principis psicològics, etc.
- Iniciació pràctica en els mitjans i tècniques que utilitzen:
  - la impremta
  - el llimògraf
  - el linòleum
  - la gelatina
  - el monotip
  - la serigrafia
  - etc.
- Iniciació al procés tècnic d'elaboració de:
  - un diari escolar
  - BTs
  - llibre de textos lliures

A càrrec de:
Grup del Moviment Cooperatiu d'Escola Popular

5273 EL JOC INFANTIL. ORGANITZACIÓ DE LUDOTEQUES

- El joc infantil: necessitat i característiques.
- Diferències entre joc i treball
- Relació elements lúdics/joguines i tipus de joc.
- Objectius, funcions i elements de les ludoteques
- Anàlisi i selecció de joguines.
- Joguines públiques: concepció i necessitat.
- Preparació de les joguines per a l'ús públic: classificació, reforçament, higiene, transport, fitxes.
- Tallers i activitats d'animació lúdica.
- Locals: de nova creació, d'adaptació, ludobusos.
- Normes de funcionament.
- El ludotecari: funcions pedagògiques i d'animació.
- Les primeres ludoteques catalanes.

A càrrec de:
Maria de Borja Solé

5274 EDUCACIÓ D'ADULTS A CATALUNYA II: REALITAT I PERSPECTIVES

Aquest curs pretén ésser una recollida de totes les experiències i possibilitats de treball actual i futur relatiu a l'Educació d'Adults.

- L'alfabetització
- El treball amb neolectors
- El treball amb certificat d'estudis
- El treball amb Graduat Escolar
- Educació d'Adults i Animació Cultural
- Educació d'Adults i Món Laboral

- Perspectives per la dècada del 80
- Aquestes classes seran donades per personal (professors i de l'administració) que representi aquests temes.

Coordinadors:
Hèctor Santcovsky
Miquel Casanovas

5275 COM ORGANITZAR I PLANIFICAR CASALS D'ESTIU I COLÒNIES DE VACANCES

- Objectius específics dels casals i de les colònies
- Ritme quotidià i programació de les activitats a partir de les característiques del lloc.
- Infraestructura organitzativa (locals, pressupost, material...)
- L'equip de monitors i els grups de nens
- Informació de cases de colònies i de terrenys d'acampada a Catalunya
- Aspectes legals: títols, permisos, condicions sanitàries...
- Bibliografia

A càrrec de:
L'equip de l'Institut Municipal d'Animació i Espai

5276 TÈCNIQUES D'EDUCACIÓ D'ADULTS

Tractament dels instruments mínims: llenguatge
càcul

Aspectes metodològics

Coordina:
Pepe Garcia
Servei Municipal d'Educació d'Adults

• 5281 • TRANSTORNS DEL LLENGUATGE EN EL NEN

- Bases neurològiques del llenguatge
- Bases psicològiques del llenguatge
- Bases anatomo-fisiològiques de la parla
- Classificació general dels transtorns del llenguatge:
  - problemes d'origen psicològic
  - problemes d'origen neurològic
  - problemes perifèrics
  - problemes diversos: lateralització, retard simple

A càrrec de:
Josep M. Vendrell
i equip

5282 • PROBLEMAS DE CONDUCTA EN NIÑOS DE 0-3 AÑOS

- Alteraciones en la adquisición de hábitos:
  - alimentación
  - sueño

- higiene
- Agresividad y conducta grupal
- Aislamiento y temor
- Problemas del desarrollo psicosexual
- Castigo y sus efectos
- Psicopatología de la primera infancia

A cargo de:
Felipe Yalkin Bronfman

III HORA

3.30 - 5

5301 FLAUTA II (perfeccionamiento)

- Perfeccionamiento de la técnica de la flauta: respiración, digitación, cambios de tonalidades, escalas, arpegios y complicaciones rítmicas
- Ejercicios d'anàlisi de l'obra musical: estructura de frases, preguntas y respuestas, articulación
- Retención i memorització de cançons
- Adaptació de la flauta a la veu humana

NOTA: Per fer aquest curs es necessita: méthode flauta soprano (Roman Escalas) o Mètode Soprà I (Helmut Mönkemeier) Ed. Moeck

Els alumnes cal que tinguin un nivell de 2º de solfeig. Especialment dirigit a personnes que toquin la flauta soprano d'una manera habitual

A càrrec de:
Ignasi Barjau

5302 FONIATRIA

El programa és el mateix del curs 5102

A càrrec de:
Montserrat Martorell

5303 CULTURA MUSICAL

Aquest curs es farà als locals de les Joventuts Musicals. Via Laietana 139

- Situació de l'ensenyament general de la música en el nostre país a EGB i BUP
- Conscienciació musical a nivell artístic

Formes Musicals

- La tonalitat: una noció d'equilibri entre els sons
- El pas al Romanticisme i les Formes Subjectives

Els timbres de l'Orquestra

- Breu noticia sobre els instruments bàsics: corda, vent, fusta, metall, percussió
- Patró i disposició de l'orquestra clàssica
- L'orquestra per dins: l'instrument col·lectiu
- Execució i interpretació

Els problemes de la creativitat (compositor, intèpret) en un medi indiferent

A càrrec de:
Miquel Badal

5304 MUSICOTERAPIA

- El hombre y la música
  - La música como conducta humana
  - El ritmo impulsor de toda energía
  - Influencia biológica del sonido
- Acercaamiento al concepto de Musicoterapia
  - Breve historia de la Musicoterapia
  - Los elementos musicales y su influencia: melodía, ritmo, armonía, etc...
  - Valor terapéutico de los instrumentos musicales
- Métodos y procedimientos en Musicoterapia
  - Técnicas activas y técnicas pasivas
  - Métodos psicopedagógicos y terapéuticos: Orff, Ward, Bon Depart, etc...
  - Psicodanza y Expresión musical libre
- Aplicaciones de la Musicoterapia
  - La musicoterapia en la escuela
  - Musicoterapia para niños con deficiencias
  - Musicoterapia y enfermedad mental
- Relajación Psicomusical
  - Visión general y técnicas diversas

A cargo de:
Mariotte Moure

5305 • EL SISTEMA MUSICAL MARTENOT

Curs dirigit a mestres de música o a professors especialitzats en aquesta àrea.

- Exposició de la seva metodologia del Solfeig i del desenvolupament musical.
- Coneixement i pràctica de la lectura i escriptura musical.
- Afirmació i ritme.
- Desenvolupament del sentit auditiu.
- Improvizació melòdica i rítmica.

A càrrec de:
M. Àngels Arnaus

5311 • EL CONTE

- Definició del conte
- Classificació (treball en grups)
- Funció pedagògica del conte
- Creació de contes a l'escola. Quan i com
- El conte com a recuperació de la llengua oral

A càrrec de:
Teresa Duran

* 5312 INICIACIÓ A LA LECTURA DE LA IMATGE I DE LES COMUNICACIONS DE MASSES

Interès escolar per la semiologia i la semiòtica, avui.

Signes contornals i signes conceptuais: diferències.

La imatge com a signe contornal: funcions de representació de coses i d'expressió d'idees.

- L'especificitat del llenguatge de la imatge: la imatge expressa perquè deforma.

- Tipus de mass-media i possibilitat d'unificar llurs diversos trets de llenguatge

- Nivells de comunicació i comunicacions inadvertides: conseqüències.

- Nivells de significació i lectura de la imatge.

- Metòdica de lectura de films i pràctica: projecció i lectura de: "Gritos i susurros" (I. Bergmann)

- Recapitulació

Farem grups de discussió i treball de premsa, TV i mass-media en general.

Llibre recomanat: Para leer la imagen: mass-media y Educación. ICCE, Madrid, 1977

A càrrec de:

Lluís Busquets

* 5313 COM LLEGIR POESIA

Introducció a l'estudi del llenguatge poètic (Maragall, Salvat-Papasselt, Pere Quart i Vicent Andrés i Estellés)

A càrrec de:

Ignasi Riera

Amb la participació de:

Miquel Descloet

José A. Goytisolo

Dolors Oller

5321— EL MICROORDINADOR. UNA EINA DE TREBALL

• Introducció a la programació en llenguatge bàsic

• Pràctiques concretes:

- Disseny i confecció de programes d'ensenyament assistit per ordinador
- Disseny de programes d'ús de l'ordinador com a eina de treball a la classe

A càrrec de:

Grup d'informàtica de l'Associació de Mestres "Rosa Sensat"

* 5331 LES PLANTES I EL PAISATGE VEGETAL DE CATALUNYA

Generalitats

- Les formacions vegetals
- Estructura i dinàmica de la vegetació
- L'home, la vegetació i el paisatge

Estudi de paisatges concrets

- Paisatges de terra baixa

- paisatges litorals del nord de Barcelona
- paisatges litorals del sud de Barcelona
- paisatges de l'altiplà central

— Paisatges de muntanya

- la transició als paisatges de l'Europa Central
- els paisatges centroeuropeus a Catalunya
- el paisatge alpí i subalpí

A càrrec de:

Albert Marjanedas

5332 ECOLOGIA, ENERGIA I TECNOLOGIA ALTERNATIVA

TECNIQUES PER L'APROFITAMENT D'ENERGIES ALTERNATIVES

• Ecologia, energia i tecnologia alternativa

Clàssica, tècnica, societat i natura

• Energia: concepte, importància

fons no renovables i renovables

• Plans energètics oficials i alternatius

energia nuclear

autonomia energètica de Catalunya

• Ecologia i recursos naturals

cicles naturals, ecosistemes

recursos: reciclatge i re-utilització

• Tècniques per l'aprofitament d'energies alternatives:

Energia solar directa

models pràctics per a escoles de captador tèrmic i fotovoltaic

Energia eòlica: el vent. Models per a escoles de pales i acumulador

Bioenergia: Models per a escoles

Sòl i habitatge: arquitectura solar, bioclimàtica

Sistemes passius i actius. Habitatge energèticament autònom. Models per a escoles

A càrrec de:

Ecotècnia

Coordina:

Josep Congost

5333 CONVERSES AL VOLTANT DE LA SALUT

• El néixer i el morir

• La salut avui

• Revisions escolars

• Esport i salut

• Fracàs escolar

• Fàrmacs i cultura

• Les altres medicines

• La síndrome tòxica

• Els models sanitaris

• Energia nuclear i salut

Coordinen:

Josep M. Antó

Oriol Martí

* 5341 • HISTÒRIA DE CATALUNYA

Si és veritat que el passat ens dóna les claus per entendre el present, ens cal un estudi el més profundit possible de la nostra història, perquè podem retransmetre-la amb coneixements de causa, als nostres nois i noies.

Aquest curset intenta donar les línies mestres de la nostra història que han afaiçonetat el nostre país des dels orígens nacionals fins les actuals, difícils circumstàncies

A càrrec de:
Sebastià Sorribas

5342 • EDUCACIÓ PER A LA SALUT A L'ESCOLA

- Els diferents àmbits de la salut: una proposta educativa
- Educació Sanitària a l'Escola: objectius, mètodes i programes
- Higiene personal i col·lectiva
- Activitat i descans: aproximació a la fisiologia de l'activitat escolar
- Desenvolupament físic i esport
- Coneixements sanitaris bàsics: la farmaciola, els primers auxilis
- ús i abús de drogues: tractament a l'Escola
- Salut Mental
- Salut i Medi Ambient

A càrrec de:
Guillem Homet
Oriol Martí i
Josep M. Antó

5343 GEOGRAFIA DE CATALUNYA

Presentació
Marc físic
Els espais industrials: creació i transformació
Els espais agraris
Els d'intercanvi i consum: la xarxa urbana
L'espai polític
La planificació

A càrrec de:
Helena Estalella
Manel Miró
Montserrat Terrades

5350 EXPRESIÓN PLÁSTICA. TÉCNICAS

Planteamientos generales
Expresión y creatividad
Motivaciones
La técnica como enriquecimiento de la creatividad
Procedimientos técnicos: Modelado — Collage — Grabado — Muralismo
Práctica con ejercicios

NOTA: Al matricularse a este curso, se abonarán 450 ptas. en concepto de material.

A cargo de:
Juan de Andrés

5352 LA CERÀMICA COMBINADA AMB ALTRES ELEMENTS DECORATIUS

- 1ª setmana. — Tècniques de modelat i trenat de corda, idees, projectes...
2ª setmana. — Treball col·lectiu o per grups posant en pràctica les proves fetes la setmana passada
La ceràmica serà cuita al foc a 2.000°

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:
Roser Segura i
Jordi Comabella

5353 • UTILITZACIÓ DE PAPER MACHÉ A L'ESCOLA

- Interrelació amb altres àrees d'aprenentatge
- Elements lúdics
- Mitjà d'expressió plàstica

L'anàlisi d'aquests tres centres d'interès pot motivar la realització de: titelles, màscares, personatges, petit i gran format, animals, escultures i noves formes tridimensionals sorgides de la creativitat individual o del grup de treball.

(Es manipularà fang, cartró, fusta i tela metàl·lica, com a eines complementàries de la pasta de paper).

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:
Soledat Sans i Serafini

5354 PLANIFICACIÓ D'UN TALLER DE CINEMA

- Iniciació a la cultura cinematogràfica
- Elements teòrics per a desenvolupar la narrativa filmica:
  - Composició del quadre
  - Posta en escena
  - Continuitat direccional: l'eix d'accio
  - El ritme de la narració
- Procés de realització d'un film:
  - Invenció de la història o del tema
  - Confecció del guió
  - Filmació
  - Muntatge
  - Sonorització

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:
Joan M. Minguet

5356 CERÀMICA. (Iniciació)

Doble durada: 3.30 - 6.45

- Coneixement de terres: fang vermell i gres
- Modelatge a mà per diversos procediments
- Experiències formals
- Transformacions de la forma i de la superfície
- Terres de colors
- Brunyits i pàtines
- Ceràmica negra. Culta amb foc obert
- Forn de serradures

Cal portar: davantal, palillo o desbastador, buidor, punxó, ganivet de cuina, paper de vidre, draps vells, pinzellis nº 8 i 12

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 600 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:

M. Dolors Giral i Quintana

5357 • PLÀSTICA I COMUNICACIÓ (EXPRESIÓ)

- Tornarem a sentir el "blanc" com el primer full
- Projectes ambientals a partir dels recursos naturals (construcció)
- Sobre la suggestió de "els noms" i les seves correspondències: amb una atmosfera, un color, una ciutat, un perfum
- Poesia visual a l'escola i per l'escola
- Dels vincles profunds d'un autor amb una ciutat o poble (recerca de símbols)
- Treballar i viure el conte com a acció de grup
- Passejant pel cementiri sentirem el silenci i la tranquil·litat; amb l'olor del xiprer farem lectura dels mausoleus
- Lectura de la imatge d'un quadre. Sessió pràctica al museu
- Del moviment i crit del "cos", esdevindrà el DIA DEL COLOR
- Experimentar el disseny com a medi d'expressió a 2ª etapa
- Diàleg de la paraula i el gest
- Posar en comú treballs de l'àrea per aixíaconseguir trobar relació amb les altres àrees de l'aprenentatge

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 600 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:

Ricardo Naise

Jordi Vallès

5358 • INICIACIÓ AL VOLUM

Doble durada: de 3.30 a 6.45

Desenvolupament de l'activitat creadora plàstica a partir de l'observació.

Dibuix, fang i cartró

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 600 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:

Esperança Casas

5359 • INICIACIÓ AL DIBUIX I COLOR

Desenvolupament de l'activitat creadora plàstica a partir de l'observació.

Dibuix, pintura i collage

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 600 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:

Montserrat Torras

5361 • EXPRESIÓ CORPORAL

- Jocs
- Cançons
- Danses
- Contes

A càrrec de:

Eduard Mayans

5362 BALLS POPULARS I MODERNS

- Vals
- "Cha, cha, cha"
- Swing
- Tango
- Rumba
- "Pasodoble"
- Samba
- Fox trot

NOTA: Cal matricular-se per parelles

A càrrec de:

Mariona Cortés

5363 • INICIACIÓ A LA DANSA A L'ESCOLA

La professora i el programa són els mateixos del curs 5163

5364 MIM CONTEMPORANI

- Què és el mim. Diverses escoles. El mim, mitjà d'expressió i comunicació (jo i l'altre) dins del medi)
- Gimnàstica expressiva
- Tècniques bàsiques del mim (manipulacions, dinamisme, punt fix, tock, moviment i acció, paret, escales, etc.)
- Elements reals i imaginaris
- Utilització de l'espai escènic
- L'argument: d'autor, creació col·lectiva
- Organització d'una classe

A càrrec de:

Martin Gómez i equip de T. M. T. C.

5367 MIM I PANTOMIMA (CURS PRÀCTIC)

Doble durada: 3.30 a 6.45

- Preparació corporal
  - Forma i dinàmica
- L'espai
  - L'espai creat i l'espai donat
- El gest
  - Significació i interpretació

A càrrec de:
Jordi Vilà i Zapata

5368 • TÈCNIQUES D'EXPRESIÓ

Doble durada: 3.30 a 6.45

De com l'Agnès va disfressar la lluna mentre en Joan dibuixava el somris de tots dos i... Aquest curs va dirigir a tothom que pugui disfressar la lluna, un rovelló, una espelma, un armari, el cos, un instant, el teatre... Per a aquest curs calen moltes "ganes" i un xic de "romanticisme pedagògic". També cal venir amb xandal, mallot o roba lleugera. El curs és totalment pràctic.

NOTA: En matricular-se cal abonar 600 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:
Laureà Palmer

5369 • EXPRESIÓ CORPORAL

Doble durada: 3.30 a 6.45

- Tot jugant, descobrir:
- El moviment de les diferents parts del cos
  - Els diferents gestos
  - La importància del ritme i l'espai
  - La improvisació amb i sense objectes

A partir d'aquests i altres elements, anar expressant tot allò que ens surti. El curs serà tan festiu com tots volguem. Porteu imaginació, ganes de jugar i sobretot una roba que us permeti qualsevol moviment.

A càrrec de:
Albert Coromines

5371 • PROCÉS DE CATALANITZACIÓ A L'ESCOLA

Aquest seminari constarà de 2 parts:

1. Presentació de l'experiència de catalanització de 2 escoles de nens majoritàriament castellanoparlants
2. A partir del treball en grup intentarem elaborar les pautes, els processos, els continguts, els mètodes, etc. per a aconseguir la catalanització en aquest tipus d'escoles.

Per assistir en aquest seminari creiem imprescindible que es treballi en aquest tipus d'escoles i si és possible que hi assisteixin més d'un mestre per escola.

A càrrec de:
Montse Navarro
Pilar Quera
de l'Escola Cooperativa St. Joan

Teresa Serra
Montserrat Sarró
Escola St. Miquel

5372 L'EDUCACIÓ PER AL CONSUM A L'ESCOLA

- L'educació per al consum a l'escola: per què?
Els aliments: com i què hem de menjar
El comerç: canals de distribució
on quan i què es compra
La publicitat: informació al consumidor
Experiència EROSKI del País Basc
Experiències de consum a d'altres països
L'educació del consum a l'escola: com?
Conclusions

Coordina: Carme Rincón
del Servei de Consum de la Direcció General de Comerç Interior

5381 • QUÈ FEM A L'ESCOLA AMB ELS NENS QUE TENEN DIFICULTATS

- Amplitud del problema
  - Nens amb dificultats i fracàs escolar
  - Com podem treballar per aconseguir que disminueixi el fracàs escolar
  - La nostra experiència. Exposició i funcionament concret
  - Causes que comporten fracàs escolar
  - L'aprenentatge de la lectura i de l'escriptura. Elements que hi intervenen
  - Traç
  - Lògica - matemàtica, raonament...
  - Dificultats per manca d'hàbits
  - L'affectivitat i la conducta. Problemes emocionals i socials
  - Avaluació del nen amb dificultats. Informe
- Pràctica
- Exercicis i material per a treballar dificultats concretes
  - Anàlisi i aprofitament del material existent al mercat
  - Elaboració de material

A càrrec de:
Carme Huguet

Encuadre de la técnica-Teoría psicodramática de la personalidad

Esquema de roles y núcleo del yo.

Psicodrama y aprendizaje: memoria, juego y dramatización.

Psicodrama pedagógico: esquema metodológico. Nivel real, nivel simbólico, nivel de la fantasía.

Dramatizaciones como recurso didáctico. Participación grupal.

Técnicas especiales: títeres-máscaras-danza-música-

Sociodrama. Psicodrama y aprendizaje de roles.

Aprendizaje del rol de maestro: características del rol. Resolución de ansiedades. Entrenamiento.

El Psicodrama en la escuela: el contexto institucional

Formación del Psicodramatista: desarrollo del rol de director y yo-auxiliar de Psicodrama Pedagógico. Diferenciación de roles. Diferencias y semejanzas entre Pedagogía y Psicoterapia.— Grupo de Formación.

Coordinan:

Ruth Tarquini

Sergio Canadé

Participan:

Alba Juanola

Ferran Sentís

5384 EL PSICÒLEG A L'ESCOLA BRESSOL

Aquest curs serà realitzat per psicòlegs que treballen a l'Escola Bressol, per aportar les seves diferents experiències des d'una àptica professional implicada dins la institució escolar.

El curs constatarà de dues sessions per cada experiència i finalitzarà amb una taula rodona de tots els participants.

Coordina:

Laura Canet

5391 LA DIFUSIÓ DEL CONEIXEMENT CIENTÍFIC

A càrrec de:

Consell de Redacció de la revista "Ciència"

Coordina:

Joan Senent-Josa

IV HORA

5401 • INICIACIÓ A LA MÚSICA DE CARL ORFF

- Tècnica dels instruments escolars
  - Harmonització de petites obres musicals
  - Aplicació d'esquemes rítmics "ostinatos"
  - Sonorització de poemes i contes infantils
  - Execució i anàlisi estructural de peces d'instruments
- Cal tenir un mínim de coneixements musicals (tres anys de solleig)*

A càrrec de:

Marina Sabaté

5402 FONIATRIA

El programa és el mateix que el del curs 5102

A càrrec de:

Montserrat Martorell

5403 • CONJUNT MUSICAL A L'ESCOLA

1 setmana.— Anàlisi dels nens, humanament i musical, en base a formar l'equip o conjunt, i donar a cadascú la feina que pugui desenvolupar

+ 2 setmana.— Repertori del conjunt

A càrrec de:

Joan Picornell i Alvarez

5404 DE MONTEVERDI A STRAVINSKY

Aquest curs no començarà fins el dia 5

- Audicions comentades
- Evolució històrica, des dels inicis del barroc fins els nostres dies
- Moments clau i fonamentals
- Canvis en els llenguatges tècnics i estètics
- Estructures, formes i gèners
- Grans autors i obres antològiques
- Les famílies instrumentals

A càrrec de:

Oriol Martorell

5405 • QUI CANTA ELS SEUS MALS ESPANTA (Cançons i contes)

- Ensenyar un bon repertori de cançons de tota mena als mestres. Per a petits, mitjans i grans. Cançons catalanes i d'altres terres.
- Donar material i fer prou suggeriments per tal que els mestres puguin treballar pel seu compte.

- Explicar contes i rondalles. Menudeses d'estil i suggeriments pedagògics.
- Diàleg obert sobre: L'animació i l'Escola. L'animació com a eina educativa. L'animació com a simple esbargiment. Les cançons com a vehicle idiomàtic.
- Aprenentatge de danses fàcils, jocs de "rotllo", jocs musicals, cançons mimades, etc. etc.
- És importantíssim que porteu gravadores i cassetes verges.

A càrrec de:
Xesco Boix

5406 MUSICOTERÀPIA

- L'art com a teràpia. La música com a teràpia: Definició. Àmbit d'aplicació d'aquesta. Panorama actual. Nociions de Psicologia de la Música.
- Principis i Mètodes a la Musicoteràpia. El Musicoterapeuta. La carrera de Musicoteràpia. Organització de l'aula de Musicoteràpia.
- La dansa com a teràpia
- Musicoteràpia aplicada:
  - Retard mental
  - Problemes de personalitat
  - Problemes orgànics
- Musicoteràpia preventiva

A càrrec de:
Serafina Poch i Blasco

5410 CURS DE CATALÀ ORAL PER A NO CATALANOPARLANTS

Adreçat a mestres que hagin fet un curs de reciclatge de nivell A, B, o C de llengua i vulguin assegurar la pràctica del català parlat.

A càrrec de tècnics en la matèria

5411 * 10 XERRADES SOBRE LLENGUA

- Història de la llengua catalana — Antoni Badia i Margarit
- Llengua i societat — Francesc Vallverdú
- Règim jurídic de la llengua catalana — Antoni Milian
- Comunicació — Manuel Vázquez Montalbán

Coordina: Grup de Llengua secció IV de l'Associació de Mestres "Rosa Sensat"

5412 * CONEIXEMENT I ANÀLISI DE TEXTOS D'ESCRITORS CATALANS CONTEMPORANIS

Es presentarà una metòdica d'anàlisi i material per a conèixer escriptors: M. Rodoreda, Pere Quart, S. Espriu, M. Martí i Pol, J. Pia, A. Bartra, X. Benguerel, A. Artís-Gener, P. Calders, V. Mora, entre els ja consagrats. I també de poetes i narradors joves: F. Formosa, T. Moix, S. Oliva, N. Comadira, J. Albañil, O. Pi de Cabanyes, M. Roig, etc...

Llibre recomanat: Plomes Catalanes contemporànies Grup Promotor 1980

A càrrec de:
Lluís Busquets
96

5413 LA INTERACCIÓ DEL CONSCIENT I L'INCONSCIENT EN LA PRODUCCIÓ ORAL (Una visió de l'ensenyament de la llengua)

- Interacció i auto-reconeixement de la veu en el moviment del cos
  - Els constituents de la veu: silenci, soroll, fonema, tira fònica, entonació, timbre, to, color, densitat, sexe i espai
  - Manifestació de la pròpia essència a través de la veu. Expressió i generativitat
  - Individualitat oral. Creativitat fonètica
  - Articulació de la veu en base a un codi elaborat. El ritus
  - Els codis elaborats verbals i no-verbals
  - Interpretació del codi. La mentida
- Aquest programa es resoldrà a partir d'exercicis pràctics.

Es recomana portar roba cómoda.

A càrrec de:
Àngels Fortuny
Laia Obregón
M. Cinta Portillo
del Departament de Català de l'Escola
del Professorat d'EGB

5431 • INICIACIÓ A LA JARDINERIA.LA SEVA PRÀCTICA A L'ESCOLA

Primeres nocions de jardineria orientades a la seva introducció a l'escola.

- Objectiu: Familiaritzar-nos amb les plantes considerant-les com a éssers vivents.
Espècies herbàcies. Anuals, vivaces, bulbs...
Espècies llenyoses. Arbres, arbusts, enfiladisses.
Plantes a dins de casa.

Reproducció: sembra, esqueixos, divisió, estaques...

Conservació: El rec, el drenatge, les terres, els adobs, prevenció de malalties, situació-clima, la poda.

Experiències i dificultats de practicar-ho amb els nois.

A càrrec de:
Mari Forní

5432 INICIACIÓ A L'ASTRONOMIA

L'objectiu del curset és, per una banda, donar una informació bàsica sobre els objectes celestes i llur moviment aparent i, per una altra banda, donar a conèixer les possibilitats de l'astronomia com a ciència experimental a l'escola. En aquest últim aspecte, s'inclouran dins el curset sessions pràctiques d'observació del cel, a ull nu i amb telescopi, la visita a un planetari, la construcció d'un rellotge de sol i el comentari de diapositives d'objectes celestes.

El temari del curset és el següent:

- Observació del cel nocturn a ull nu: estel fugacions, planetes, la Via Láctia
- Moviment aparent dels astres: estels, Sol, Planetes, fases de la Lluna, marees, eclipsis, estacions. Utilització d'un planisferi
- Visita a un planetari
- Construcció d'un rellotge de sol
- Els instruments astronòmics. Observació amb un telescopi
- Els objectes celestes: els estels, formació dels estels, supernoves, pulsars
- Els objectes celestes: la nostra Galàxia, les altres galàxies, estructura i evolució de l'univers

A càrrec de:
Robert Estalella

5441 PER UNA NOVA GEOGRAFIA REGIONAL (MUNDIAL)

El model centre-perifèria: plantejament general i aplicació a casos (països o conjunts) significatius.

Coordina:

Enric Lluch i Martín

5442 EL VESTIT EN LA HISTÒRIA (Fibres i materials)

L'home des dels seus inicis, s'expressa a través de l'art i art és tot allò que l'envolta.

El vestit no és una excepció. L'acompanya i evoluciona junt amb ell. A través d'ell podem seguir els passos de la història dels del Neolític als nostres dies passant per diferents civilitzacions i comparar-la amb les formes de vida respectives.

El vestit reflecteix la cultura, costums i esdeveniments de cada època.

Els materials que utilitzava formen part de la investigació o descobriments del moment històric.

Igual que la música, l'arquitectura i la literatura, forma part del component que marca una època i que amb el nom de moda o estil, canvia continuament per tal de seguir i acompañar els passos de la història.

Egipte

Grècia

Roma - Bizanci

Romànic - Gòtic

Renaixement

Barroc

Imperi

Època industrial

Principis de segle i anys 20

Actualitat

A càrrec de:

Mercè Martí i Guasch

5443 • MITJANS DE COMUNICACIÓ A L'ESCOLA

Preliminaris

El diari a l'escola:

Murals, fullets, zanzines

El llibre

El còmic

El cinema, el cinema amateur

El video

La televisió

Les relacions públiques i l'animació cultural

La ràdio, la publicitat i altres mitjans

Resum i qüestions pendents

El curs serà eminentment pràctic.

A càrrec de tècnics en la matèria

Coordina: Emili Teixidor

5444 EL CINEMA: DIVERSES EXPERIÈNCIES

ORIGEN DE LA ESCUELA MUNICIPAL DE CINE DE SALAMANCA

OBJETIVOS Y FUNCIONAMIENTO

Este curso durará únicamente cinco días: del 1 al 7

Presentación de la experiencia

Evolución en los tres años de experiencia

Métodos: datos económicos y de contenido

Situación actual: la escuela en el plan municipal de cultura

investigaciones en curso

Datos e hipótesis para una pedagogía de la imagen

La imagen dentro y fuera de la escuela: cine y T. V.

Datos e hipótesis para una pedagogía de la imagen

Formas de aprendizaje

Teoría y práctica en lectura y creación de imágenes

A cargo de:

Instituto Municipal de Cine de Salamanca

EL CINEMA INFANTIL

Projecció i comentaris de pel·lícules dirigides als nens

Aquest curs es farà del 8 al 14

A càrrec de:

Drac Mègic

5450 BATIK I ESTAMPACIÓ DE ROBA

Explicació de diferents tècniques d'estampació a l'escola

Cal portar un pinzell de pèl (de drogueria) prim, i un de gruixut; draps de cotó blanc

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:

Salvador Anton

5451 • EL TEIXIT I TAPIS A L'ESCOLA (Iniciació)

• Tècniques de teixir

• Passats, nusos de catifes i textura

Cal portar tisores i martell

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:

Loli Peralta

5452 • CISTELLERIA (Mèdul.la)

• Tècniques fonamentals per treballar la mèdul.la a l'escola

Cal portar tisores de podar o bé de cuina.

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:

Carme Moya

Mercè Maganya

5453 CERÀMICA. ESMALTS TRANSPARENTS SOBRE REFRACTARIS

- Preparar, pastar i modelar el fang
- Textures i relleus
- Preparació i aplicació dels esmalts

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:
Carme Canals i Vilumara

5454 ENQUADERNACIÓ I CONSERVACIÓ DE LLIBRES, RESTAURACIÓ

- Explicació de les diferents maneres d'enquadernar un llibre: rústica, cartonée, pergamí, pell, àlbums
- Enquadernació de dos llibres, un en rústica i un altre en cartonée
- Com tractar els llibres a les biblioteques
- Com arreglar els desperfectes, taques, etc.

Cal portar tisores

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:
Roser Rifà i Llimona

5455 DIDÀCTICA DE L'ESMALT SOBRE ARAM. INSTAL.LACIÓ D'UN ELEMENTAL TALLER A L'ESCOLA (12 a 14 ANYS)

- Iniciació a la tècnica
- Materials i eines
- Opacs i transparents
- Sistemes de culta
- (Experiències físiques i plàstiques)

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:
Carme Llorens i Gilabert

5456 EL CINEMA D'ANIMACIÓ I DE DIBUIXOS ANIMATS. L'ART DEL CINEMA I EL SEU LLENGUATGE

- Breu història del cine d'animació i de dibuixos animats
- El cinema d'animació i de dibuixos animats ara i aquí
- Característiques essencials i diferenciacions entre el cine d'animació i el de dibuixos animats
- Les diferents tècniques del cine d'animació des dels cartrons retallats fins als ninots articulats
- La tècnica del dibuix animat
- La invenció del cinema, el guió cinematogràfic i el seu tractament
- El recitat cinematogràfic i la tria de les preses del film
- El muntatge del film
- L'ús del color, la música i el soroll. El doblatge i el subtítulat
- Situació actual del cinema, com a art, indústria i comerç. Importància de la seva introducció a l'escola.

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:
Jordi Artigas
Pere Garcia

5457 • MANERA SENZILLA DE FER MURALS A L'ESCOLA AMB RAJOLA DECORADA

- 1 setmana.— Coneixement de la tècnica
2 setmana.— Treball col·lectiu. Realització de murals

Es decora amb esmalts de porcellana cuits al foc

NOTA: En matricular-se a aquest curs, cal abonar 450 ptes. en concepte de material.

A càrrec de:
Roser Segura i Riera

5461 • EXPRESSIÓ CORPORAL

El professor i el programa són els del curs 5361

5463 • INICIACIÓ A LA DANSA A L'ESCOLA

La professora i el programa són els mateixos del curs 5163

5464 MIMO CONTEMPORÁNEO (2º nivel)

- Repaso de las técnicas básicas
- Técnicas de mimo (Desplazamientos, repetición, diálogo corporal - individual, grupal, coral)
- Máscara (utilización)
- Las técnicas del mimo en el trabajo creador con el niño
- Relación del mimo y otras artes
- Elementos reales y su función en el hecho artístico (valor, simbolo, etc.)
- La creación artística en la escuela
- Importancia del cuerpo como aparato expresivo total

NOTAS: Este cursillo es solamente para todos aquellos alumnos que en años anteriores hicieron el primer cursillo de mimo contemporáneo.

Todos los participantes deberán traer ropa cómoda para trabajar ya que las clases son totalmente prácticas.

A cargo de:
Martín Gómez

5471 • L'EDUCACIÓ A LES PRIMERES EDATS SEGONS LA FILOSOFIA MONTESSORIANA

- Qui és el nen?
- L'ambient i l'adult, peces fonamentals de l'educació del nen
- Funcionament d'una sala montessoriana (a partir de les observacions i experiències fetes a Mèxic)

A càrrec de:
Jordi Casanova

5472 LA GESTIÓ A LES ESCOLES OFICIALS

Seminari per discutir i comparar el funcionament intern de les escoles que no segueixen el model "oficial" i ajudar i ser ajudats per aquells mestres que creuen que la renovació ha de ser a més de pedagògica, estructural.

Coordina: Joan Ramon Tort i Salom

L'AJUNTAMENT DE BARCELONA, A TRAVÉS DE L'INSTITUT MUNICIPAL D'EDUCACIÓ I DEL SERVEI DE DIFUSIÓ CULTURAL DE MUSEUS, COL·LABORA A L'ESCOLA D'ESTIU AMB ELS SEGÜENTS CURSOS:

- 2139 APROFITAMENT DE LES SORTIDES AL ZOO
- 2310 GÉNESIS DE LA ADQUISICIÓN DEL LENGUAJE
- 2410 LA CONSTRUCCIÓN DE LA ESCRITURA EN EL NIÑO
- 2472 APRENENTATGE A PARTIR DEL JOC
- 4431 ESTUDI DE DOS ECOSISTEMES: EL BOSC I EL RIU
- 5139 ESTUDI I TREBALL PRÀCTIC DE CIÈNCIES NATURALS AL PARC I A L'AQUARI.
- 5147 ECOLOGIA URBANA.
- 5148 CONVERSES MUSEOGRÀFIQUES.
- 5149 BARCELONA HISTÒRICA I PAISATGE.
- 5159 NOCIONS BÀSIQUES DE LA TÈCNICA DE LA CERÀMICA
- 5303 CULTURA MUSICAL.
- 5305 SISTEMA MUSICAL MARLENOT
- 5401 INICIACIÓ A LA MÚSICA D'ORFF

GENERALITAT DE CATALUNYA – ESCOLA D'ESTIU 1982

ESCOLA D'ESTIU	DATES	ORGANIZADORS	INFORMACIÓ
del Penedès	1 al 10 de juliol	Grup de Mestres del Penedès	Escola «Antoni Erso Marquès» c/ Sant Antoni, s/n Sant Donat de Maldona Telf.: 892 17 00 ext. 23
de les Terres de l'Ebre	1 al 10 de juliol	Grup de Mestres de les Terres de l'Ebre	Col. legí. Públic d'Alcanar Telf.: (977) 73 03 08
d'Osuna	1 al 10 de juliol	Escola Universitària «Balma»	«Balma». Telf.: 886 12 22 Joume I, 3. Vc. Grup Mestres «Escola d'Estiu Vall del Gorg». Telf.: 859 19 51
del Ripollès	1 al 10 juliol	Moviment de Mestres del Ripollès	Escola Salesiana de Ripoll c/Vinyes, 1. Telf.: (972) 79 01 52
de Barcelona. Associació de Mestres «Rosa Sensat»	1 al 14 de juliol	Associació de Mestres «Rosa Sensat»	As. Mestres «Rosa Sensat» Còrsega, 271. Telf.: 233 07 01
de Formació Professional de Catalunya	1 al 14 de juliol	I.C.E. de la Universitat Politècnica de Barcelona	I.C.E. Av. Diagonal, 647 Telf.: 249 76 00
de Batxillerat de Catalunya	1 al 14 de juliol	Col. legí. Oficial de Doctorats i Llicenciacions	Col. legí. Telf.: 317 04 28 Rambla de Catalunya, 8...
del Camp de Tarragona	5 al 16 de juliol	Grup de Mestres del Camp de Tarragona	Escola «Pau». Telf.: (977) 21 77 57 Carri de l'Oliva, s/n. Tarragona
Jaume Mirat de Lleida	5 al 16 de juliol	Grup de Mestres per l'Escola d'Estiu	Oficines de l'I.C.E. de Lleida Telf.: (973) 24 68 93
de «Blanquerna»	5 al 16 de juliol	Escola Universitària «Blanquerna»	«Blanquerna». Telf.: 237 36 30 Marqués de Sta. Anna, 5-7 -
de la Seu d'Urgell	5 al 18 de juliol	Escola d'Estiu de la Seu d'Urgell	Amades Clavé Telf.: (973) 35 01 44 Col. La Salle, la Seu d'Urgell Secundins Ramos. Telf.: (973) 35 10 14 Col. Albert Vives; la Seu d'Urgell
de l'Alt Empordà	23 agost al 3 setembre	Moviment de Mestres per una Escola a Catalunya	Col. legí. Salvador Dalí, de Figueres. Telf.: (972) 53 11 51
de Girona	23 agost al 3 setembre	Moviment de Mestres per una Escola a Catalunya	I.C.E. U.A.B. de Girona Telf.: (972) 21 33 04
del Maresme	30 agost al 10 setembre	Moviment Educació del Maresme	Casa de Cultura Can Xammar Baixada Espenyola, s/n. Mataró Telf.: 796 02 04, dijous 19 a 21 h. Ajuntament Mataró Telf.: 796 08 08
del Berguedà	30 agost al 10 setembre	Grup de Mestres per a la catalanització de l'Escola	Ajuntament de Berga Telf.: 821 16 08
de l'Hospitalet (Barcelonès sud i Baix Llobregat)	31 agost al 10 setembre	Potència d'Ensenyament, Associació de Mestres Rosa Sensat de l'Hospitalet i Grup de Mestres per l'Escola d'Estiu.	Ajuntament de l'Hospitalet Telf.: 337 06 00 ext. 152
de l'Anoia	1 al 10 de setembre	Grup de Mestres de l'Òmnium Cultural	Monts Roca. Telf.: 804 27 24 Vilanova, 28. Igualada
del Barcelonès nord (Secdot «Boni i Fontanals» de Badalona)	1 al 14 de setembre	Institut Municipal d'Educació de Badalona	I.M.E. Telf.: 388 87 82 Av. Congrés Espanyol, 24 Badalona
del Barcelonès nord (Secdot Santa Coloma de Gramenet)	1 al 10 de setembre	Casal del Mestre de Santa Coloma de Gramenet	Ajuntament Sta. Coloma. Telf.: 386 00 50 Casal del Mestre Sta. Coloma c/Lluís Millet, 22
del Vallès Occidental	1 al 14 de setembre	Escola de Mestres Alexandre Galt, de Terrassa Col. Doctorats i Llicenciacions i Servei Municipal de Recursos per la Renovació Pedagògica de Sabadell	Escola Mestres A. Galt Garcia Humet, 90. Ctra. Terrassa S. Municipal de Recursos per la Renovació Pedagògica Pl. St. Roc, 11, 1r, Sabadell Telf.: 726 13 55
JORNADES PEDAGÒGIQUES del Baix.	1 al 4 de setembre	Grup de Mestres del Baix	Estudis de Magisteri de Manresa c/ Saleses, s/n. Telf.: 814 76 50
JORNADES PEDAGÒGIQUES del Vallès Oriental	6 al 10 de setembre	Casal del Mestre de Granollers	Casal del Mestre Granollers Esp. Grau, s/n. Telf.: 970 33 25 Dilluns, divendres i dissabte de 18 a 21 hores.